

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, syysk. 27 - Wed. Sept. 27, 1995

FINNISH AMERICAN WEEKLY

91. vuosikerta Vol. XCI No. 38

50 cents

Suomi maailman toiseksi tasa-arvoisin maa

Yhdistyneiden Kansakuntien teettämän elämälaaturaportin mukaan Suomi on maailman toiseksi tasa-arvoisin maa.

Kaikkein tasa-arvoisimmaksi YK:n raportissa listataan naapurimaa Ruotsi.

Suomen jälkeen tulevat Norja ja Tanska, heikoin tasa-arvoitilanne on Afganistanissa, Burkina Fasossa, Nigerissä, Malissa ja Sierra Leonessa.

YK-raportin paremmuusjärjestys perustuu indeksiin, joka huomioi bruttokansantuotteen lisäksi koulutustason, naisten tulotason sekä elinlakaadotteen.

YK:n mukaan tasa-arvon

kannalta hyviä maita ovat myös Yhdysvallat, Australia, Ranska, Kanada, Japani ja Itävalta.

Euroopassa naisten kannalta tasa-arvon takapajuloita ovat Espanja, Liettua sekä Turkki.

Raportin mukaan yhdessäkään paremmuusjärjestykseen asetetusta 130 maasta naisia ei kohdella yhtä hyvin kuin miehiä.

Esimerkiksi maailman parlamentaarikoista vain 10 prosenttia on naisia. Naispresidentti on vain neljällä maalla maailmassa: Islannilla, Irlannilla, Sri Lankalla sekä Nicaragualla.

EU-tutkija Esko Antola: Suomelta puuttuu strategia

Tunnetuin suomalainen EU-tutkija, professori Esko Antola sanoo, että Suomelta puuttuu vielä selkeä Eurooppa-strategia. Hän valittelee, ettei Suomi ole pystynyt vielä "myymään" EU:lle vahvuuksiaan, esimerkiksi Venäjä-tietoutta, korkean teknologian tasoa ja sosiaalipoliittisia saavutuksiaan.

Antolan mukaan selvän päämäärän puute aiheuttaa senkin, että Suomella on monia

muuta EU-jäseniä epätarkeimmat tavoitteet unionin ensi vuonna alkavaan suureen rakennusremonttiin eli hallitustenväliseen konferenssiin.

Hän ei kuitenkaan usko konferenssin tuottavan suurta muutosta EU:n olemukseen. Yhteinen puolustus on kysymyksenä lykkääntymässä ja samoin näyttää hamaan tulevaisuuteen siirtyvän unionin laajeneminen esimerkiksi itäiseen Keski-Eurooppaan ja Baltiaan.

Arafat kutsunut Ahtisaaren kylään

Palestiinan vapautusjärjestön PLO:n johtaja Jasser Arafat on kutsunut Suomen presidentti Martti Ahtisaaren vierailulle Gazaan ja muille palestiinalaisten itsehallintoalueille ensi vuonna, kerrotaan PLO-lähteistä Helsingissä.

Matka tapahtuisi Ahtisaaren ensi vuoden lokakuuksi kaavailun Lähi-idän kiertomat-

kan yhteydessä.

Arafatin kutsun välitti äskettäin Palestiinan Suomessa olevan valtuuskunnan johtaja Zuhair Al-Wazir.

Arafat vieraili Suomessa marraskuussa 1993 osana hänen kiertomatkaansa Pohjoismaissa silloisen pääministerin Esko Ahon kutsumana. Hän tapasi matkallaan myös presidentti Mauno Koiviston.

EU-johtajat koolla Mallorcalla

Euroopan unionin jäsenvaltioiden johtajat yrittivät lauantaina päättyneessä huipukokouksessaan espanjalaisaarilla Mallorcalla pönkittää EU:n talous- ja rahoittoa EMU:ta. Liittoa koskeva epävarmuus on heiluttanut valuutta- ja arvopaperimarkkinoita. Kokous toisti yksimielisesti, ettei EMU:n kolmannen vaiheen vaatimuksia aloita muuttua.

Suomen pääministeri Paavo Lipponen (sd) käytti kokouks-

Paavo Lipponen

essa turvallisuuspoliittisen puheenvuoron. Hän sanoi

Suomen kysyvän kaikkia yhteisiä turvallisuuspoliittisia ratkaisuja tehtäessä, lisäävätkö ne Suomen turvallisuutta.

EU-perheen tämäsnyksynen pää Espanjan pääministeri Felipe Gonzalez piti epävirallisesta kokouksesta saatuja kokemuksia niin hyvinä, että tämäntyyppisiä tapauksia on syytä jatkaa.

EU:lla on lähivuosina edessään poikkeuksellinen summa suuria ja hankalia asioita.

Suomi tukee WEU:ta

Suomi kannattaa Euroopan unionin päätösvallan lisäämistä Länsi-Euroopan unionin WEU:n rauhanturva- ja kriisinhallintatehtävissä. Näin Suomikin saisi sananvaltaa WEU:n kriisinhallintaoperaatioiden toimeenpanossa, sanoo puolustusneuvoston sihteeristössä työskentelevä commodori Juhani Kaskela.

Järjestöjen sulauttamista toisiinsa Suomi ei tässä vai-

heessa pidä mahdollisena, koska WEU:lla on selkeä puolustustehtävä.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikka nousee Euroopan unionin ensi vuonna pidettävässä hallitusten välisessä konferenssissa (hvk) keskiseksi keskustelunaiheeksi. Alunperin näin ei uskottu käyvän, mutta reilu viikko sitten Santanderissa pidetyssä EU:n epävirallis-

sa ulkoministerikokouksessa painostukset muuttuivat. Varsinkin Ranska ajaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan nostamista tärkeään asemaan.

Suomen ulkoministeriössä myönnetään painostuksissa tapahtuneet muutokset. Alivaltiosihteerin Jaakko Blombergin mukaan varsinkin WEU:n ja EU:n suhteet tulevat korostetusti esille.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-12

• Jorma Hynninen to sing at University of Minnesota

• Galante Choir coming to California

• Maine's Finn Fun Week End SOLD OUT

• Increased activity at Finnish church in Maine

Lukijan kynästä

LUKIJAN KYNÄSTÄ palstan tarkoituksena on saada lukijat keskustelemaan ajankohtaisista kysymyksistä. Kaikki ovat tervetulleita antamaan panoksensa.

Kysykää, ehdottakaa, väitelkää ja ilmaiskaa omat mielipiteenne. Tiivistäkää kirjoituksenne noin yhden konekirjoitusliuskan pituiseksi. Käsin kirjoitettu teksti saa täyttää kaksi arkilla.

Toimitus pidättää itselleen oikeuden lyhentää liian pitkiä kirjoituksia, ja päättää palstalle valittavista kirjoituksista.

Voitte kirjoittaa myös nimimerkillä, kunhan annatte nimenne ja osoitteenne toimituksen tietoon. Postitkaa kirjoituksenne osoitteella: RAIVA AJA, Lukijan Kynästä, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Väärää tietoa sekä "kultaisista kaarista" että "porttiväylästä länteen"

RAIVA AJA:ssa syysk. 6, 1995 julkaistusta artikkelista:

Kultaiset kaaret satvat Eero Saartelta idean, toivottavasti näin on. Mutta siitä huolimatta tässä kirjoituksessa on paljon erehdyttäviä harhaluuloja, jotka ovat antaneet väärän kuvan *Helstingin Sanomien* lukijakunnalle McDonald's ruokaloista kuten myös St. Louisissa olevasta Gateway to West (Porttiväylä länteen) muistomerkeistä.

Ensiksi McDonald's ruokaloissa täällä USA:ssa ei ole minkäänlaisia uskonnollista aspektia, jota H-S kirjoittaja vertaa Jumalaan ja uskontunnukseen. Eikä ruokalajena ole ainoastaan hampurilaiset ja ranskanperunat. Aamiainen ja kalaruoat ovat siellä ostettavissa joka päivä ihan samalla lailla kuten hellässä Helsingissä olevissa McDonald's ruokaloissa.

Tarkoitus oli ja on vieläkin, että ruoka on hyvä ja halpa, nopea tarjottu, eikä tarvitse antaa juomarahaa, jollei halua. Uupuneet matkailijat tai kulkijat eivät paljon lohtua niistä saa, ellei heillä ole näl-

kä. Mutta usein on motelli ihan vieressä ja siellä saa uupumiset nukkua pois.

Samoin kuin keskiajalla, kestäkievarissa syötiin ja majatalossa nukuttiin. Harvapa sitä lienee nukkunut keskiajallakaan kirkossa. Tämän allekirjoittajakaan ei ole koskaan nukkunut kirkossa, mutta torkahtanut olen pari kertaa ja ihan keskellä päivää.

Sitten tämä Big M logo, jonka moton tarkoitus on "Maamerkki nälkäisille amerikkalaisille" ei taida olla edes kopioitunakaan Eero Saarisen käsialaa. Onhan Eero paljon parempi suunnittelija ja arkkitehti kuin joku McDonald's logon piirtelijä, jolla on edessään kuuluisa ämmä kirja kopioitavana.

Täällä on montakin tarinaa Big ämmän lohtimisesta. Yksi on kun isä ja kolmivuotias poika olivat syömässä italialaisessa ravintolassa. Pojalla ei ollut halua syödä, niin hän isän huomaamatta alkoi leikkiä puolikypsien makaronien kanssa. Ikkunasta poika katseli kadun toisella

puolella olevaa McDonald's ruokalaa. Samalla hän kopioi etukirjaimen kahdella makaronilla pöydälle eteensä.

Isäkin ihastui tästä pojan taiteellisesta näytöksestä niin, että säilytti makaronisen ämmän ja kuivatutti sen. Lahjoitti sitten tuplakaarikuvion senaalkaiselle omistajalle ja niin siitä tuli McDonald'sin logo.

Artikkeli kertoo, miten Eliel Saarinen ja hänen poikansa valmistelivat 1948 kilpailuehdotusta "Gateway to West" muistomerkeille. Tosiasiassa tämä arkkitehtien välinen kilpailu tästä monumentista käytiin kymmenen vuotta aikaisemmin vuonna 1938.

Siihen otti osaa yli kaksisataa arkkitehtiä ympäri maailman. Eliel Saarinen New Yorkissa olevasta konttoristaan ja poikansa Eero, joka kävi siihen aikaan arkkitehtikoulua Yalen yliopistossa, molemmat ottivat osaa tuohon kontettiin. Eero isänsä tietämättä.

Sitten tuli päivä ja suunnitelma "Porttiväylä länteen" palkintojen jako. Eliel Saarisen konttorista soittivat palkintotuomareille, josta vastattiin Saarisen olevan voittajan. Etunimeä ei tuossa puhelinkestelussa käytetty.

Eliel Saarinen ja hänen konttorikuntansa juhlivat tuosta uutisesta. Vasta päivien jälkeen tuo asia selvisi, kuka todellinen voittaja oli, siis Eero Saarinen.

Tämä varmaan oli miellyttävä väärinymmärrys isä Saariselle tulihan tuo palkinto oman katon alle kuitenkin. Palkinto oli 25,000 dollaria. Aikamoinen määrä senajan ostovoimassa.

Toinen maailmansota viivästytti tuon Gateway to Westin kokoonpanoa. Asia miltei unohdettiin seuraavan kymmenen vuoden ajaksi. 1940-luvun loppupuolella isä ja poika hyvinkin olivat yhdessä

mukana tuossa projektissa. Koko 50-luku kului alustaviin suunnitelmiin ja 1963 oli tuomonjument (monument) valmis.

Ensiksi kiitos Eero Saarisel-le. Suuret kiitokset insinööreille ja työntekijöille, joilla piti olla kaikkea ja etenkin huimapäisyyttä saada tuo yli 600 jalkaa korkea kaarikukula yhdeksi kappaleeksi.

Lapin tunturit suurimmalta osalta ovat pienempiä korkeudeltaan kuin tämä lännen portti. Pitää myös muistaa, että täällä USA:ssa länsi alkaa vasta Mississippi-joen, aivan oikein, länsipuolelta. Se on todellisuus, miksi Gateway to West on pystytetty juuri St. Louisiin.

Vielä pieni yhteenveto McDonald'sin kaarista ja lännen porttikaaresta on mittakaa-va. En usko, että William Morgan on kirjoittanut yksi-

nään tuota artikkelia *Helstingin Sanomien*. Jonkun muun mielikuvitelmallista ja erehdyttävää painomustetta on roiskunut H-S:n sivuille.

Yksi asia on tämän kirjoittajan mielestä sama kummasakin paikassa. Kaareissa ylhäällä, kun tulet hissistä pois, on ravintola, ja sieltä saat yhtä hyvän hamburgerin sekä ranskanperunat kuin alhaalla kadulla olevassa McDonald's ruokalassa. Siis yhtäläisyyttä on. Antakaa anteeksi, jos minä olen väärässä.

Kuka tässä voisi meidän artikkelijaja kirjoituksia oikos ja suoristaa, olisi itse Eero Saarinen tai hänen *associates*. Eero oli vielä muutama vuosi sitten *respected* toimintami Kaliforniassa.

Rakennustyöläinen
Raimo Ahti
Lunenburg, MA

Suomalaistyttö huuhtoi MM-kultaa

Kauhajokelaistyttö Heidi Hongisto, 12, voitti kultamitalin äskettäin kullanhuuhtonnan MM-kisoissa Limogessa Keski-Ranskassa. Hänen voittonsa nuorten sarjassa oli ylivoimainen.

Hongisto huuhtoi kaikki kahdeksan pilloitettua hippua reilussa kuudessa minuutissa. Mitalia juhlittiin lähes 50 suomalaiskilpailijan voimin.

Suomalaismenestystä jatkoi sodankyläläinen Raija Alanko. Hän sijoittui toiseksi naisten sarjassa.

Muuten kisa oli italialaisten juhlaa. Miesten sarjan neljä ensimmäistä sijaa menivät Italiaan. Finaalissa huuhtoi

peräti 13 italialaismiestä. Viidenneksi sarjassa sijoittui suomalainen Pentti Nummela Espoosta.

Myös veteraanisarjan kultamitali meni Italiaan. Paras suomalainen oli Yrjö Korhonen, joka sijoittui kuudenneksi.

Italian kakkosjoukkue voitti maiden välisen joukkuekilpailun. Toiseksi sijoittui Tsekinmaa ja kolmanneksi Ranska. Suomen Mururoa Team vas-kasi neljänneksi.

Avoimen joukkueen mestaruus meni niin ikään Italiaan. Paras suomalainen joukkue, Paros shine Panners, sijoittui neljänneksi.

WWF aloittanut norppakeräyksen

Maailman Luonnon Säätiö WWF on aloittanut suurkeräyksen uhanalaisen saimaannorpan puolesta. Syyskuun alussa alkaneen keräyksen tavoitteena on saada varoja saimaannorppaprojektiin.

WWF:n norpparyhmä on asettanut tavoitteeksi nostaa Saimaan norppakantaa 400 yksilöön eli kaksinkertaistaa se nykyisestä. Projektin parissa työskentelee 25 tutkijaa ja vapaaehtoista. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat metsähallituksen luonnonsuojeluyksikkö Savonlinnassa ja Joensuussa.

WWF tarvitsee varoja toteuttamiseen ja valontaan, verkkokalastuksen rajoituksiin, suojelualueiden perustamiseen, pesä- ja lentolaskentoihin sekä Saimaannorppien radioseurantaan.

Erityisen tärkeää on selvittää keväisin, kuinka monta saimaannorpan poikasta eli kuuttia on syntynyt lumipeisiin, tähdennetään WWF:stä. Viime keväänä projektin inventoijat löysivät Saimaalta 35 kuuttia.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1995: \$11,177.13 + 200 FIM

Toini Harjun muistolle
Anna H. Niemi, Westminster, MA \$10.00

Paul Oinonen, Fitchburg, MA \$2.00
Yrjö J. Kainu, West Palm Beach, FL \$5.00

Kiitos lahjoittajille!

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

September 8, 1995
1 Finnish mark = US \$ .2287
1 US \$ = 4.3720

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Syyskuun 27 p., Vesa
Syyskuun 28 p., Arja
Syyskuun 29 p., Mikko, Mika,
Mikael, Miika
Syyskuun 30 p., Sorja
Lokakuun 1 p., Rauno
Lokakuun 2 p., Valio
Lokakuun 3 p., Raimo
Lokakuun 4 p., Salla, Saija
Lokakuun 5 p., Inkeri, Inka
Lokakuun 6 p., Roine
Lokakuun 7 p., Pirkko, Pirjo,
Piritta, Birgitta
Lokakuun 8 p., Hilja
Lokakuun 9 p., Ilona
Lokakuun 10 p., Aleksis,
Aleksis
Aleksis Klven pätdv

New York City

Taiteilija Juhani Palmun töiden näyttely Montserrat Galleriassa, 584 Broadway lokak. 3. - 21. päivänä. Taiteilijan vastaanotto lokak. 5. p:nä klo 6 - 8 illalla.

Galleriaon avoinna tiistaista lauantaihin klo 12 - 6 ill.

Lisätietoja numerosta 212-941-8899.

Washington, D.C.

Finn Spark, Inc. - Kipinä-Kerhon vuotuiset joulumyjäliset pidetään sunnuntaina, marraskuun 5. päivänä Youth for Understanding vaihto-opilasohjelman kansainvälisessä päämajassa Washingtonissa, 3501 Newark Street, N.W.

Suomen Yhdysvaltain suurlähettiläs Jukka Valtasaari ja rouva Etel Valtasaari toimivat myyjäisten tukijoina ja suorittavat virallisen avaamisen klo 11:00 aamupäivällä.

Vapaa sisäänpääsy. Kaikki tervetulleita!

Finnforestin omistukseen brittiläinen tukkufirma

Metsäliitto-Yhtymän levy-, ovi- ja ikkunayhtiö Finnforest on ostanut yhden Britannian suurimmista puulevy- ja sahatavaratukkureista. Yrityskaupan hinta on 61 miljoonaa puntaa eli noin 415 miljoonaa markkaa.

Hunter Timber Group -yhtiön markkinaosuus Britannian levy- ja sahatavaran tukkukaupasta on noin 12 prosenttia. Kun siihen yhdistetään Finnforestin paikalla olevia toimintoja, osuuden lasketaan nousevan suurimmaksi Britanniassa. Kaupan myötä Finnforestista tulee myös koko Euroopan suurin puulevytuotteiden tukkukauppias.

Pörssi-yhtiö Wickesiltä Finnforestille siirtyvän Hunter Timber Groupin liikevaihto on noin 1,4 miljardia markkaa. Työntekijöitä on vajaat 900.

Presidenttipari Islantiin

Suomen tasavallan presidentti ja rouva Martti Ahtisaari tekevät valtiovierailun Islantiin 26.-28. syyskuuta Islannin presidentin Vigdís Finnbogadóttirin kutsusta.

Presidentti Ahtisaaren seurueessa matkustavat mm. Eurooppa-ministeri ja rouva Ole Norrback, kirjailija Antti Tuuri ja toimitusjohtaja Jukka Härmälä Enso-Gutzeit Oy:stä.

Valtiovierailua isännöivän presidentti Vigdísin lisäksi presidentti Ahtisaari käy keskusteluja Islannin pääministerin David Oddssonin kanssa. Eurooppa-ministeri Ole Norrback neuvottelee puolestaan ministeri Pall Peturssonin kanssa.

EU-parlamentti kiehtoo Suomi-Seuran Björklundia

Suomi-Seuran toiminnanjohtaja Ilkka-Christian Björklundin sormet syhyvät yhä politiikkaan, kirjoittaa sanomalehti *Demart* äskettäisessä numerossaan.

Lehden mukaan Björklund harkitsee ehdokkuutta EU-parlamenttivaaleissa, mitkä pidetään vuoden 1996 loka-kuussa.

"Eurovaaleissa ensi syksynä pitää Suomen kansalle pystyä tekemään selväksi, mikä on sosialidemokratian eurooppalainen yhteistyölinja neljän suuren ongelman ratkaisemiseksi Euroopassa. Ne ovat sota ja saastuminen, työttömyys ja rikollisuus", Björklund toteaa.

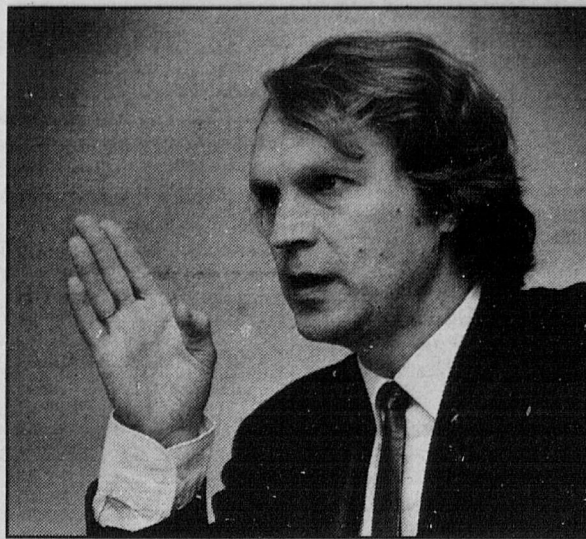
"Minulta on ehdokkuutta

kyselty, enkä ole ajatusta poiskaan sulkenut. Minulla on peruskinnostus Eurooppa-asiotta kohtaan", Björklund myöntää.

Ilkka-Christian Björklund veti 1987 valitussa Suomen eduskunnassa sosialidemokraattisen puolueen eduskuntaryhmässä integraatioon liittyvää valmistelutyötä. Hän kirjoitti myös sd:n kannanoton Eurointegration viimeisimmässä vaiheessa ennen Suomen EU-kansanäänestystä. Hän oli myös sd:n EU-jäsenyyttä pohjustaneen toimikunnan puheenjohtaja.

Björklund sanoo ehdokkuutensa olevan kiinni mm. hänen muista sitoumuksistaan.

"Minun pitäisi siinä tapauksessa pohtia, mitä ehdokkuus

Ilkka-Christian Björklund

aiheuttaisi tälle Suomi-Seuran toiminnanjohtajuudelle.

Sitä en ole ehittänyt miettimään", Björklund selittää.

From the moment you plan your trip, until a reservation is made and you return home safe and satisfied, Finnair wants your trip to be all you want it to be.

On your way to Helsinki,

That's why our reservationists are quick and knowledgeable, our airport staff specially selected and trained, and our onboard service award-winning.

enjoy the highest

It's also why our aircraft are comfortable and meticulously maintained and we offer the best schedules to Helsinki. Plus a wide range of convenient connections throughout Finland.

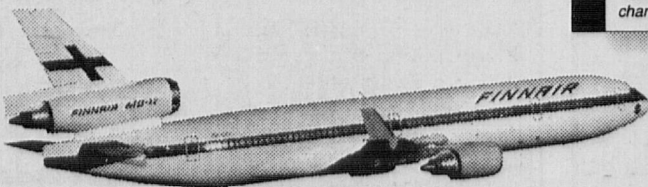
standard of service.

If business takes you (or your cargo) to Scandinavia, Russia, Ukraine, or the Baltics, fly Finnair through Helsinki, the gateway to the new Northern Europe. For reservations, call your travel agent or Finnair.

1-800-950-5000.

Uncommon Concern For The Individual

FINNAIR NONSTOP SERVICE TO HELSINKI

NEW YORK - HELSINKI

Days	Depart JFK	Arrive HEL
Daily	5:55 p.m.	8:50 a.m.*
Sat	8:30 p.m.	11:25 a.m.*

MIAMI - HELSINKI

Days	Depart MIA	Arrive HEL
Wed	11:40 p.m.	4:05 p.m.*

HELSINKI - NEW YORK

Days	Depart HEL	Arrive JFK
Daily	2:10 p.m.	4:00 p.m.
Sat	4:40 p.m.	6:30 p.m.

HELSINKI - MIAMI

Days	Depart HEL	Arrive MIA
Wed	5:50 p.m.	9:50 p.m.

*Next day. Schedule effective Mar. 26-Oct. 28, 1995. Subject to change without notice. Other connections are available.

Arthur P. Salminen

WORCESTER, MA - Arthur P. Salminen, 70, 11 Marble St., kuoli syysk. 11, 1995 Medical Center of Central Massachusetts - Memorial sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Worcesterissa Gustaf M. ja Elizabeth (Rantamäki) Salminen poikana. Hän oli Worcester Boys Trade Schoolin kasvatti.

Salminen huolehti 25 vuoden ajan Worcesterin kaupungin kasvihuoneista, joissa kasvatettiin kukkia kaupungin puistoja varten.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani. Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi puoliso Jean P. (Englund) Salminen; kaksi poikaa, Michael K. Salminen, Goodview, VA ja William G. Salminen, Ellsworth, ME; kaksi veljeä, William F. Salminen, Oakham ja Armas G. Salminen, Worcester; sisko Helen M. Conway, North Grafton; kaksi lapsenlasta; sekä sisarusten lapsia.

Hautaaminen tapahtui hiljaisuudessa New Swedish hautausmaahan.

Paul Mattila

HAINES CITY, FL - Paul Mattila, 76, kuoli syysk. 19, 1995 Winter Haven sairaalassa.

Hän oli syntynyt syysk. 11, 1919 Gardner, MA:ssa Morris ja Emma Mattilan poikana. Hän oli työskennellyt 34 vuoden ajan Simonds Saw and Steel Co.:ssa.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi toinen puoliso Ruth (Rumme) Mattila; poika Paul Mattila, Memphis, TN; tytär Margaret A. Peters, Leominster; kaksi siskoa, Irene Granburg, Long Island, NY ja Edith Stucky, Gardner; viisi lastenlasta; ja yksi lapsenlapsen lapsi.

Hänen ensimmäinen puolisonsa Dorothy M. (Morin) Mattila kuoli 1988.

Hautaaminen St. Bernhardin hautausmaahan Fitchburgissa myöhempänä ajankohtana.

Kuolleita

Helvi E. Soini

ASHBY, MA - Helvi E. "Betty" (Hakkila) Soini, 78, 4 Hosmer Road, kuoli syysk. 17, 1995 Burbankin sairaalassa Fitchburgissa sairauden murtamana. Hän oli 1982 kuolleen Waino J. Soinin leski.

Hänä oli syntynyt marrask. 10, 1916 Fitchburgissa Richard ja Emma (Kola) Hakkilan tyttärenä ja oli asunut Ashbyssä yli 50 vuoden ajan.

Kaipaamaan jäi poika Alan E. Soini, New Ipswich, NH; kaksi tytärtä, Marsha E. Kearns, Valrico, FL ja Sheila M. Gerry, Ashby; sisko Valma Foresman, Venice, FL; kuusi lastenlasta; yksi lapsenlapsen lapsi; sekä sisarusten lapsia.

Sawyer-Miller hautausmisto, 129 Elm St., Fitchburg, toimitti hiljaisuudessa tapahtuneen hautaamisen.

V. Hellen Kauppinen

GARDNER, MA - V. Hellen Kauppinen, 77, 1 Emerald St., kuoli syysk. 17, 1995 Open Arms hoitokodissa Winchendonissa pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 14, 1918 Buzzards Bayssä John V. ja Alexandra (Moisio) Kauppinen tyttärenä ja oli asunut suurimman osan elämästään Gardnerissa. Hän pääsi Gardner High Schoolista 1938.

Edesmennyt oli työskennellyt verhoilijana useissa paikallisissa huonekalutehtaissa ennen eläkevuosiaan.

Kaipaamaan jäi veljenlapset John W. Kauppinen, Webster ja Christine M. Kauppinen, Maui, HI.

Toini M. Harju

ASHBY, MA - Toini M. (Kola) Harju, 76, 440 Greenville Road, kuoli syysk. 21, 1995 Burbankin sairaalassa Fitchburgissa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt lokak. 18, 1918 Kaustisella Suomessa Rikhard ja Senja Kolan tyttärenä. Hän muutti Fitchburgiin 1954 ja Ashbyyn 1961.

Edesmennyt oli kotrouva ja oli innokas virkkaaja.

Kaipaamaan jäi puolison lisäksi poika Kauko E. Harju, Ashby; kaksi tytärtä, Eva Stacy, Fitchburg ja Eevi Pahl, SD; veli Onni Kola ja sisko Katri Kola, kumpikin Suomessa; neljä lastenlasta sekä sisarusten lapsia.

Hautaaminen toimitettu hiljaisuudessa.

Martha E. Jakola

FITCHBURG, MA - Martha E. Jakola, 87, 173 Mechanic St., kuoli syysk. 23, 1995 kotonaan lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 30, 1908 Fitchburgissa Jacob ja Rosa (Koski) Jakolan tyttärenä ja oli asunut paikkakunnalla koko ikänsä.

Edesmennyt oli työskennellyt kodinhoitajana.

Hän kuului Messiah Lutheran seurakuntaan. Hän omisti vuokratalon Mechanic Streetillä.

Kaipaamaan jäi kaksi veljeä, Alvah "Jack" ja Toivo Jakola, kumpikin Fitchburg; sekä sisarusten lapsia.

Muistotilaisuus pidettiin Messiah Lutheran kirkossa.

Hautausmisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., toimitti hautaamisen Forest Hill hautausmaahan.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella Messiah Lutheran kirkon muistorahaston tukemiseksi.

Ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May
Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY Hopewell Junction, NY Fishkill, NY
452-1680 221-9234 896-6166

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Bosk
Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham
Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault Ina A. Davidson
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES - CHURCH - CHAPEL - CEMETERY - RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

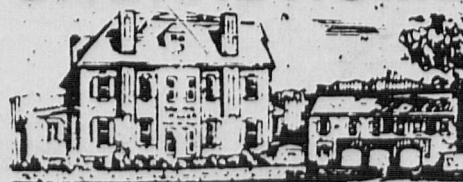
Smith Funeral Home Inc.
Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

TILLINGHAST - Hautausmisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

(1Kor. 2:14-16)

Uskotko sinä, että Jumalan Sana pitää paikkansa? Uskotko, että Jumala tekee kaiken sen minkä hän on luvannut? Joskus me luemme tai kuulemme Jumalan Sanaa, mutta sen sisältö menee ikäänkuin ohi korvien. Emme ole varmoja onko se niin ja aamen. Epäilemme Jumalaa joka puolelta, mutta kuuntelemme halukkaasti ihmisten selittelyä Jumalasta. Olemme kummallisia!

Kuitenkin JUMALA ON. Luonnollinen ihminen, siis ihminen, joka ei ole uudestisyntynyt, EI VOI YMMÄRTÄÄ JUMALAN SANAA NIINKUIN SE ON TARKOITETTU YMMÄRRETTÄVÄKSI. On kirjoitettu: "... luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on tutkisteltava hengellisesti. Hengellinen ihminen sitä vastoin tutkistelee kaiken, mutta häntä itseään ei kukaan kykene tutkiskelemaan. Sillä: 'kuka on tullut tuntemaan Herran mielen, niin etä voisi neuvoa häntä?' Mutta meillä on Kristuksen mieli."

Päätä huimaavia sanoja! Mutta kaikki totta. Kuinka on mahdollista, että joku ns. oppimaton, pieni, vaatimaton ihminen voi ymmärtää Raamattua, mutta toinen, ehkä korkeasti koulutettu, ei sitä ymmärrä? Sanassa on vastaus: "... me emme ole saaneet maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka on Jumalasta, että tietäisimme, mitä Jumala on meille lahjoittanut." (2Kor.2:12)

Siinä sitä ollaan! Vain sen Hengen kautta, jonka Jumala vuodattaa ihmiseen uudestisyntymisessä, voi ihminen ymmärtää Jumalan asioita. Pyhä Henki meissä kirkastaa koko ajan Jumalan ihmeellisiä asioita. Sentähden uskovainen voi apostoli Paavalin kanssa huudahtaa: "Sillä Jumalan Polka, Kristus Jeesus, jota me, minä ja Silvanus ja Timoteus, olemme teidän keskellänne saarnanneet, ei tullut ollakseen 'on' ja 'ei', vaan hänessä tuli 'on'. Sillä niin monta kuin Jumalan lupaus on, kaikki ne ovat hänessä 'on'; sen tähden tulee hänen kauttaan myös niiden 'amen', Jumalan kunniaksi meidän kauttamme." (2Kor. 1:19,20) Kaikki on meidän - KRISTUKSESSA!

Jos sinä olet uudestisyntynyt, niin sinä uskot ylläolevan Sanan. Käyt myös Pyhän Hengen avulla täyttämään tätä Sanaa. SINUN EÄLÄMÄSI MUUTTUU SANAN MUKAISEKSI - PYHÄN HENGEN VOIMASTA. Raamattu aukeaa sinulle uudella, ihanalla tavalla jatkua sivulla 6

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

From the desk of Stig Häggblom:

Antin "Rokka" on myynnissä

Joka päivä tehdään tuhansia autokauppoja, jotka eivät tavoita julkisuutta.

Tässä on nyt kuitenkin eräs, joka on vähän erilainen. Tuleeko se sitten julkisuuteen on vallon toinen juttu. Se johtuu kokonaan Raivaajan Fitchburgin eskunnasta. Mutta toivossa on hyvä elää, kuten tiedetään.

Kun saarijärviäinen Antti Autio oli 50-luvulla käynyt Suomen armeijan, alkoivat asiat hänen kohdallaan menä huonosti. 1956 oli vuosi, jolloin hän suuntasi matkansa Etelä-Afrikkaan. Mies nousi koneeseen Frankfurtissa.

Kaivostyöt eivät suuremmin elättäneet ja kun Kanadassa asuva veli lähetti matkarahat, Antti lähti toiselle manteele. Kanadan metsissä oli parempi hengittää ja ansiot siellä olivat myös paremmat.

Vuoden 1959 elokuussa kärsistään etevä mies oli jo kuitenkin USA:n puolella Mas-san valtion Norwoodissa työssä, ja onkin siellä etupäässä touhunut vaikka onkin vuodesta 1972 lähtien pitänyt Quincy'a asuinpaikkanaan.

Jo ennen kuin Antti Autio 25 vuotta sitten hankki itselleen työauton - Ford Sports Custom 250 - hän oli kutsu-manimeltään "Handy-Andy", mies, joka teki kaikkea, jolta kaikki työ onnistui ja jolta mikään ei jäänyt puolitiehen.

Nyt on kuitenkin Antin

"Rokka" myynnissä - liekö nimi tullut Väinö Linnan "Tuntemattomasta", paljon todennäköistä.

- Olen tilannut uuden auton eläkepäiviäni varten, sanoo pian 62 vuotta täyttävä Autio. Marraskuussa 1970 ostettu "Rokka" maksoi uutena 3,137 dollaria. Matkan varrella Antti on suorittanut kaikki korjaukset itse. Varaosia on Fordilta aina löytynyt. V8 - 360-moottori on alkuperäinen ja on tuossa tuokiossa kiihtänyt "Rokkaa" 335,000 mailia. Se on pyöreästi puolisen miljoonaa kilometriä, mikä matkassa mitattuna tietäisi 12-13 varvia tämän maapallon ympäri, jos päiväntasaajaa käytettäisiin ajotienä.

Kun kolmisen vuotta sitten "Rokan" moottorilla oli päästy 300,000 mailiin, Ford-yhtiön pääkonttori reagoi. Auton Antti sai kaikki asiaan kuuluvat diplomit ja kunniakirjat sitkeästä huoltotyöstään ja autonsa hoitamisesta.

Ei tiedetä, kuinka monta kertaa Antti on maalannut tämän 3/4 tonnin truckinsa, mutta aika tunnusomainen se on liikkeessään Bostonin etäläisimpien esikaupunkien päätteillä. Pitkää matkaa "Rokka" ei ole milloinkaan tehnyt.

- Yli sadan mallin työmatkoja on tuskin ollut milloinkaan, Antti toteaa.

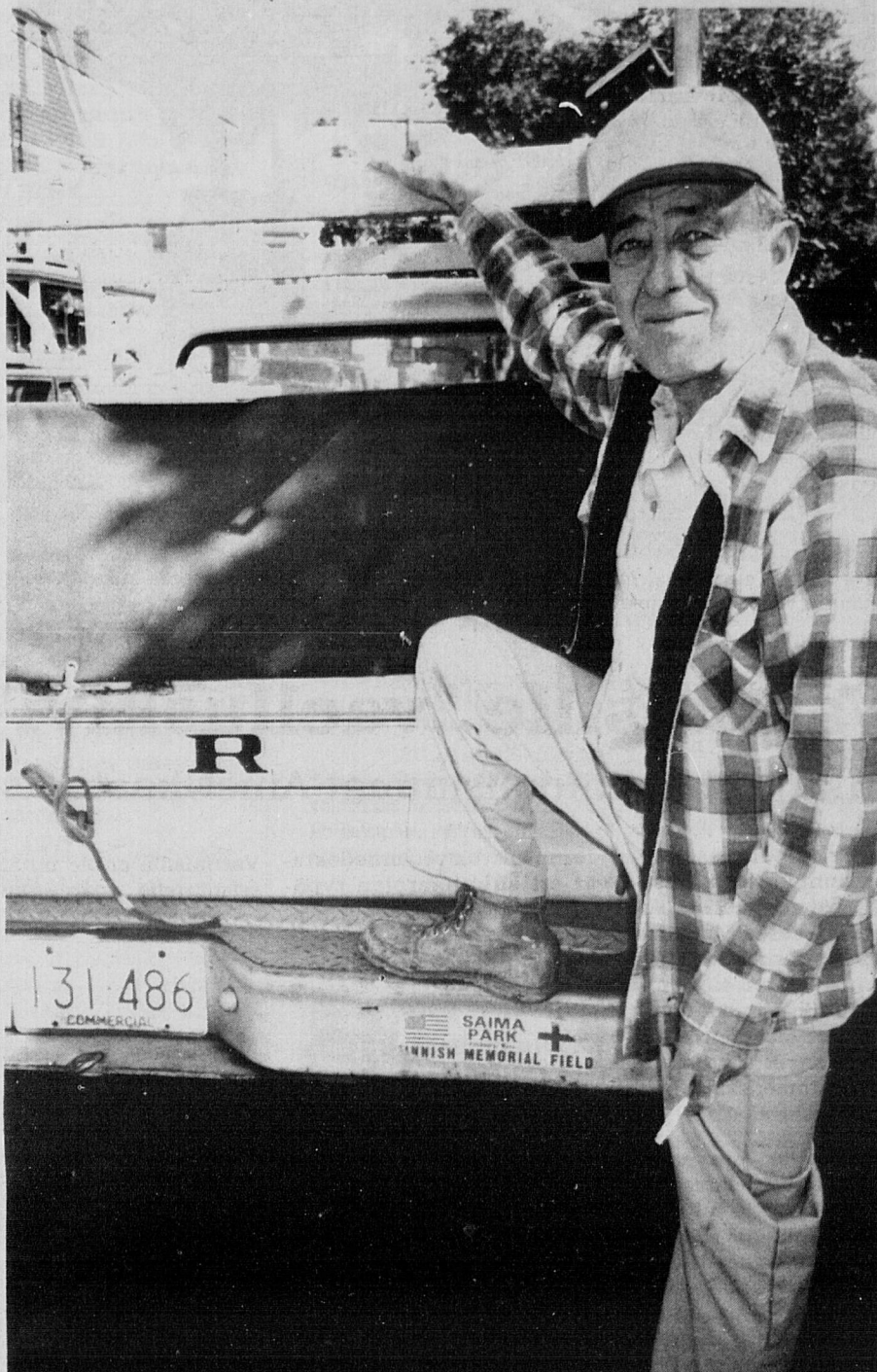
Armoton kalamies on joskus

kevättalvella saattanut matkata sen verran pitkälle jollekin järvelle, että on tuo sata mailia täytynyt. Siinä kaikki.

"Handy - Andy" ei vielä oikein tiedä miltä tuntuu erota "Rokastaan", mutta myöntää

että "kyllä se jossain tulee tuntumaan".

Jos pihamaalla olisi tilaa kahdelle, niin varmasti "Rokka" saisi jäädä siihen uuden rinnalle seuran pitäjäksi, mutta tilaa ei ole.

Antti Autio on luopumassa "Rokastaan", jonka kanssa on ollut naimisissa "25 vuotta ja puoli miljoonaa kilometriä".

Kuvat: Stig Häggblom

Mies ja palvelija - mutta eron hetki on tullut.

Amerikansuomalainen Lepokoti

1800 South Drive, Lake Worth, Florida

Syksyiset ilmatko näyttävät uupunutta viljaa?

Saimme jälleen surusanoman. Lepokodin asukas Meini Pyörälä kuoli syyskuun 13. päivänä 88 vuoden ikäisenä.

Otamme osaa omaisten ja ystävien suruun. Muistotilaisuus Meiniille pidettiin keskiviikkona. Muistopuheen piti kotikirkon pastori Timo Puustelli. Laulaja Eija Merilä esitti kauniita lauluja säestäessään itseään pianolla. Sydämelliset kiitoksemme Teille molemmille.

Ihanista musiikkihetkistä tahdomme kiittää myös Oiva Iskanista, Paavo Kukkaroa, Leo Jaakkolaa ja Charles Hedlundia kuluneesta viikosta.

Perjantai-iltapäivänä ohjelmassa oli hupaisa mannekiini-show. Siitä enempi ensikerralla.

Lämpimät kiitokset Helping Hands ryhmälle sekä Frans ja Liisa Bertellille videofilmiä lahjoituksesta kodillemme.

Iloista syksyä
Elina Kuronen

Vartiaisten muistokivi, "vaelluskivi" paljastettiin Kaavin kirkon alueelle sukujuhlan aikana. Vierellä muistokiven suunnittelija arkkitehti Henrik Wartiainen.

Kuva: Aini Howe

Vartiaisille "vaelluskivi"

Sukujuhlan kaukaisimmat Amerikasta asti

Kaavin kirkkopuistossa paljastettiin sunnuntaina, kesäkuun 11. päivänä suurten ikkuusten katveessa Vartiaisten muistokivi sukujuhlan ja Täyssinän rauhan 400-vuotisjuhlavuoden merkeissä. Muistokiven suunnittelija, arkkitehti Henrik Wartiainen nimitti muistomerkkiä Vartiaisten "vaelluskiveksi".

"Jokaisen suvun jäsenen pitäisi käydä kerran elämässään katsomassa kiveä ja hiljentyä miettimään esivanhempiaan. Sen äärellä voi tuntea itsensä osaksi sukua ja sukupolvien ketjua. Kiven laatan viesti kuuluu, että kivi on pystytetty esivanhempiemme raivajatyölle. Olkoon se veloitteena myös nykysukupolville."

Muistokivi, johon laatta on kiinnitetty sekä suvun vaakuna, on lohkottu seudulle tyypillisestä syväkivistä, joka lujana kestää sään vaihtelut niin kuin aikaisemmat sukupolvet.

"Ympäristökivet muodostavat eri sukuhaarojen rypäleen. Vartiaisten klaanit ovat levinneet ja hajonneet ympäri maata ja maailmaa", Henrik Wartiainen kuvaili.

Kaavin mullassa lepää tuhat

Sukuseuran hallituksen puheenjohtaja, eversti Antti Wartiainen korosti paljastuspuheessaan, että muistokivi on tarkoitettu osoittamaan kunniaksi kaikille esivanhemmille, ei pelkästään yhden suvun. Kenenkään Kaavin kirkkoon kulkijan ei tarvitse tuntea vierautta muistokiven takia.

Muistokiven sijoituspaikaksi valittiin Kaavi, koska yksi sukuhaara on vankasti kaavilaista. Kaavin sankarihaudausmaalla lepää 16 Vartiaista. Kaavin hautausmaalle on haudattu Vartiaisia ehkä enemmän kuin minnekään muualle, liki tuhat henkilöä.

Suvun esimiehen mukaan

Vartiaisilla ei ole mitään erityispiirteitä, vaan suku muo-

dostaa läpileikkauksen Suomen kansasta. Vartiaisia lie-nee pari, kolme tuhatta.

Ensimmäiset Vartiaiset on mainittu historiallisissa lähteissä 1543, jolloin Jääsken pitäjän maaveroluetteloon merkittiin kolme Vartiaista. Savoon eli Kuopion pitäjän maaveroluetteloon ensimmäisen suvun jäsenet merkittiin 1565. Karjalasta suku siirtyi Savoon, jossa on monta sukuhaaraa kuten Riihtavedellä ja Kaavilla. Vartiaiset ovat tutkineet sukuaan ja tänä vuonna ilmestyykin kolmas suvun vaiheista kertova teos.

"Lovely, lovely Suomi"

Sukujuhlan kaukaisimmat vieraat tulivat tällä kertaa Amerikasta saakka sukulolmaan Suomeen ja Savoon. Amy van Hazinga ja Aini Howe asuvat Massachusettsin osavaltiossa, Mary Kathryn Howe sekä Cynthia van Hazinga New Yorkissa.

He ovat Pekka Vartiaisen ja Hilma Mäen jälkipolvia. Pekka Wartiainen ja Hilma Mäki Merikarvialta tapasivat toisensa Amerikassa, jonne oli-

vat lähteneet 1900-luvun alussa.

"Lovely, lovely", kuului amerikansuomalaisten kommentti esivanhempien kotimaasta ja kotiseudusta. Amy kävi edellisen kerran Suomessa kahdeksan vuotta sitten ja Aini 22 vuotta sitten. Mary oli ensimmäistä kertaa Suomessa, mutta Cynthia on vierailut toimittajana maassa aikaisemmin tekemässä juttua suomalaisesta saunasta.

"Sauna ja uiminen, järvellä soutelu sekä pulla, ovat täällä parasta meidän kaikkien mielestä. Luonto on upea ja kesä ihana. Luulen että Suomi on Euroopan viimeinen kolkka, jossa tapaa vielä villiä luontoa, eläimiä ja kasveja. Suomalainen ruoka on myös hyvää, varsinkin lohi, marjat ja vihannekset. Kalakukkoa maistoin ensimmäisen kerran eilen. Se ei ole hassumpaa, luulen että otan sen reseptin", myös ruokajuttuja kirjoittava Cynthia van Hazinga nauraa.

Eira Juvonen-Papylannakis
(Savon Sanomat)

Amerikkalaisvieraat Amy van Hazinga (vas.), Cynthia van Hazinga, Kathryn Howe, Aini Howe suomalaisten Vieno Vartiaisen ja Anna-Liisa Nilsenin seurassa.

Kuva: Aini Howe

AINI TOSSAVAINEN
BERKELEY, CA

Piknikkipäivä Sonomassa

Meillä oli ihana piknikkipäivä Sonomassa. Ei ollut liian kuumaa niinkuin juhannuksena. Yleisöä olisi voinut tulla enemmänkin, nyt kun vielä on vesi kylmää lämmin uida.

Arlene Amy organisoit tämän veljeyseuran ja hiihtomajan yhteisen tilaisuuden seurustella, uida ja saunoa. Paul Carlson paistoi kuumia koiria eli makkaroita ja hampurilaisia. Toiset vuorottelivat myyden kahvia ja pullaa ja muita virvokkeita. Kiitokset kaikille avustanne!

Meillä oli ohjelmaakin. Pakkanaiset, Iris Repo, Merja Vihermaa ja Anne-Marie Sillanpää, Suomesta ovat täällä soittamassa harmonikka-konsertteja yliopistoissa. He ovat musiikkikoulun käyneitä oppettajia, joten heillä on paljon

teknikkaa soittoaan. Viime vuonna Sillanpää ja Vihermaa tekivät konserttikiertueen Venäjälle. Repo ja Sillanpää esiintyivät myös Kuuban Uuden musiikin festivaalissa. He esittivät eri nykymusiikin sävellyksiä.

Me iltapäivän ihmiset huomasimme, että he ovat taitavia instrumenttinsa hallinnassa, mutta olisimme mielellämme kuulleet myös meille tuttua suomalaista tanssimusiikkia. Kiitos, kun tulitte vieraillemaan Fahassa, ja annotte meille käsityksen nykymusiikista!

Sierra Pacific Synodin piispa Robert W. Mattheis vihkki virkaan sunnuntaina University Avenuen Lutheran Church of The Cross kirkossa suoma-

laisen pastorin Jorma Pesosen. Suomalaiset jumalanpalvelukset ovat kaksi kertaa kuussa, ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina klo 12:00 päivällä.

Toivotamme pastori Jorma Pesosen ja rouvansa Allan ja poikansa Jessen sydämellisesti tervetulleiksi seurakuntaamme! Toivomme, että he viihtyvät kauan täällä! Jumalanpalveluksen jälkeen oli lounas Kinell hallissa. Sen olivat laittaneet monet kirkon naiset.

Yleisöä oli koolla runsaasti. Monet olivat juuri tulleet takaisin Suomi-lomiltaan, joten oli hauska tavata taas kesän jälkeen. Sanoivat, että oli vaikea lähteä Suomesta, mutta sehän on muuttolintujen osa.

Kuljetaan edestakaisin.

Sunnuntaina, lokak. 8 p., tulee kirkossa klo 10:00 aamulla vieraillemaan rovasti Pentti Murto Heinolasta, pastori Paul Saar Estoniasta, pastori Arvo Survo Inkeristä ja Palmos kuoro, jota johtaa Matti Kolehmainen. Tervetuloa kaikki kuulemaan!

Pitäkää myös mielessä, että Vantaan Galante- Lapsikuoron konsertti on muutettu veljeyseuralle. Konsertti on siis lokak. 22 p. klo 1:30 iltapäivällä, Berkeleyyn veljeyseuran haalissa, 1970 Chestnut St. Tervetuloa!

Vancouver Finlandia Club on liittynyt Skandinavian Community Centerin jäseneksi. Kuten muistatte heiltä paloi haali noin pari vuotta sit-

ten. Uusi paikka on, 6540 Thomas St., Burnaby, B.C. Rakennus on kaksikerroksinen, joten hinta on sen mukainen. Suomalaisten osuus maksettavana on 450 tuhatta dollaria. Kun vieraillette siellä, voitte käydä katsomassa.

ITUJA...
jatkoa sivulta 4

valla. Jumalan kaikki lupaukset tulevat sinulle tarjottuiksi. Saat Sanasta elämän voimaa jokaiselle päivällesi. Kasvat, vahvistut, virvoit. Sinusta tulee siunaus ympärillä oleville.

Mutta, se on niin vaikeaa... voit sanoa. Ei se ole vaikeaa. Sinulla on vaihtoehto: Voit uskoa omaa epäuskoasi tai Jumalan Sanaa. Miksi et mieltä jatkua seuraavalla sivulla

ITUJA...
jatkoa edelliseltä sivulta

luummin uskoisi Jumalaa? Usko ensin, että Jumala ON. Etsi HÄNTÄ. Hän kyllä tulee heti avukseksi. Huomaa mitä Jeesus sanoo: "Jumala on henki; ja jotka häntä rukouvat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa."

Jumala ymmärtää sinun henkeäsi. Sinä tulet ymmärtämään Jumalan Henkeä, kun hän saa sinut uudestisyntyttämään ylhäältä. (Joh. 3:3-8) Käy nöyrästi Jumalan eteen. Tunnusta tilasi. Ole re-

hellinen.

Jos sinä todella tahdot tulla tuntemaan tämän SUURTEN ASIOIDEN JA LUPAUSTEN JUMALAA, sinä voit sen tehdä. Tahdotko sinä? Kuule Jeesuksen sanoja: "...minä olen sanonut teille, että te olette nähneet minut, ettekä kuitenkaan ukso. Kaikki, minkä Isä antaa minulle, tulee minun tyköni; ja sitä, joka tulee minun tyköni, minä en heittä ulos."

Jeesus odottaa, että sinä tulet. Valinta on sinun.

FITCHBURG, MA - Suomalaisen Kultaisen Iän Kerho kokoontui syyskuun 19 p:nä klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirjon seurakuntasalissa, 264 Elm Street.

Puheenjohtaja Anton Nopanen avasi kokouksen lausumalla kaikki tervetulleiksi. Laulettiin "America" ja "Maamme" laulut. Sen jälkeen sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin. Netma Johnson säesti laulut.

Vieraina joukossamme olivat Vieno Aho, Lauri Sipilä, Nillo ja Kerttu Kopsala, Olli ja Irja Pyykkö Timminsistä, Ontariosta Kanadasta. Heidät lausuttiin tervetulleiksi.

Lahjoituksia kerhelle tekivät seuraavat: Mamie Lauricella \$5.00 siskonsa muistolle; Lulla Björkbacka \$5.00 syntymäpäivänsä merkeissä; sekä George ja Ethel Anttonen \$10.00 Georgen tädin Taimi Jokisen muistolle.

Lahjoituksia kahvipöytään tekivät seuraavat: Onerva Lovejoy, Henni Lappalainen, Anna Niemi, Elsie Desjardin, Miriam Orava, Irja Alitalo, Bertha Laaksonen, Helen Heimo, Ann Anderson, Tyyne Sälö, Anton Nopanen ja Taimi Olkkola.

Syntymäpäivänsä tällä viikolla viettää Sirkka Tastula. Hänelle laulettiin "Happy Birthday".

Toivo Savela ilmoitti, että hänen vaimonsa voi paljon paremmin.

Sitten Helvi Fiskaali esitteli ohjelman, mikä oli seuraava: Anton Nopanen soitti kolme kaunista laulua nauhalta. Miriam Orava luki kaksi kaunista runoa, Suomesta ja syksystä, taitavalla tavallaan.

Olli ja Irja Pyykkö Kanadasta lauloivat liikuttavia uskonnollisia lauluja, "Siirto-

laisten muistoja", Preeri Kukkassa", "Lapin äidin kehtolaulu", "Lapsuuden kultaiset vuodet", "Muistoja on mulla".

Paljon kiitoksia, kun otitte osaa meidän ohjelmaamme. Lupasitte tulla ensi viikolla ilahduttamaan meitä laululla, ja Olli säestää kitaralla.

Mildred Heino luki hauskoja laihlalaisia vitsejä.

Sitten siirryttiin kahvipöydän ääreen.

Mildred Heino

Kirkkouutisia

Fitchburg, MA

Ethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄT UUTiset lähetetään joka sunnuntai- ja maanantai- aamuna asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Hengelliset kokoukset loka-kuussa Elm St., Lähetyskirjossa, Fitchburg, MA: Keski- viikkona, lokak. 4. p:nä klo 7 illalla SYYSJUHLA. Mukana Erkki ja Taimi Ahonen.

Sunnuntai- ja maanantai- kokoukset lokak. 8. ja 22. päivinä klo 2 i.p. Tervetuloa!

Syyskuun aikana Olli ja Irja Pyykkö tulevat toimimaan seurakunnan yhteydessä. Pitäkää silmällä erikoisilmoituksia.

Rukoukset jatkuvat entiseen tapaan kodeissa.

Tiedustelua seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St.
Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntai- klo 9:30 aamulla. Pastori Philip Meher saarnaa. Pikku- ja lapsille järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai- iltapäivä klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai- iltapäivä klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoi- klo 2:00 iltapäivällä.

Lauantai- iltapäivä klo 6-7 kirkko on avoinna rukoilua ja mietiskelyä varten.

Messiah Lutheran srk

Lauantaina, syysk. 30. p:nä klo 11:00 aam. Merry Mystery Meet kokoontuu kirkolle. Lämpimät vaatteet, omat voi- leivät mukaan - tilaisuus ostaa pieniä joululahjoja.

Sunnuntaina, lokak. 1. p:nä klo 8:15 aam. suomenkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 9:15 pyhäkoulu, aikuisten ja High School oppilaiden raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus.

Ashburnham, MA

Kirkkokunnista vapaa suomenkielinen puhelinharrastus numerosta (508) 827-4587 (toistaiseksi). Kerttu Kopsala, 348 Howard St., Lunenburg, MA 01462.

Cape Cod

Finnish-American Society of Cape Codin kuukausikokous keskiviikkona, lokakuun 18. päivänä klo 7:00 illalla West Barnstable Community Center'n tiloissa, Route 149, (Whelden kirjaston vieressä).

Cambridge, MA

Tiistaina, lokakuun 3. päivänä klo 8:00 illalla origi- nellin musiikin ilta Regattabarissa. Illan kokoonpano: Christine Correa, laulu, Frank Carlberg, piano, Ben Street, basso ja Kenny Wollesen, rummut.

Regattabar sijaitsee Charles Hotelin tiloissa (Harvard Square), One Bennett Street. Puhelin 617-876-7777.

Bethelin seurakunnan

SYYSJUHLA

Elm St. Lähetyskirjossa, Fitchburg, MA keskiviikkona, lokakuun 4. p:nä klo 7 illalla

Mukana laulaja-pastori pariskunta Vancouverista, Kanadasta ERKKI ja TAIMI AHONEN

Voimakasta Sanan julistusta ja hyvää musiikkia Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

• Our own service department to our customers

• New customers always welcome

• Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

NORTH END SUBARU MAZDA ISUZU SUZUKI

SUBARU • MAZDA
Rte. 13, Lunenburg, MA
(508) 582-4911

ISUZU • SUZUKI
525 John Fitch Highway
Fitchburg, MA
(508) 345-2508

TERVETULOA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

Kultaisen Iän Kerho

Deaconess Nashoba Hospital

welcomes

Internist and Pulmonary Medicine specialist
Kai Saukkonen, M.D.

to the

Primary Care Cardiology

practice of Terrence C. Hack, M.D., F.A.C.C.

Kai Saukkonen, M.D., is a graduate of Yale University. He earned his Medical Degree from Jefferson Medical College in Philadelphia, Pennsylvania, and completed an internship and residency at Boston's Deaconess Hospital.

He completed a Pulmonary fellowship at the Deaconess Hospital and a Critical Care fellowship in a Combined Program at Brigham & Women's, Beth Israel, West Roxbury VA, and Deaconess Hospitals, and was a Clinical Fellow in Medicine at Harvard Medical School during that time. He is board-certified in both Internal Medicine and Pulmonary Medicine. Pulmonary Medicine is the diagnosis and treatment of diseases of the lungs.

Dr. Saukkonen joins Dr. Hack, Adam W. Cerel, M.D., and Mylan C. Cohen, M.D., Cardiologists; and Gregory J. Malanoski, M.D., Internist and Infectious Diseases specialist.

Primary Care Cardiology, Inc.
Suite 110 Medical Office Building
190 Groton Road
Ayer, Massachusetts 01432
(508) 772-2780

... partners in your health care

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
syysk. 30. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Dori Wells Duo soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Salma

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Elno E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

The Finnish-American

RAIVAAJA

Galante Choir
to sing in
California

SONOMA, CA - The Galante Choir of Vantaa, Finland, will visit California October 18-29.

Galante consists of 24 singers, ages 10 to 16, under the direction of Jani Sivén. Latin, English and Finnish will be used in their programs of sacred, Finnish folk music, Negro spirituals and classical songs, using the piano, recorders and kanteles.

The singers will be housed by families of Piedmont Girls and Boys Choirs, who made a trip to Finland this past summer performing many concerts including the "Rock Church" in Helsinki. A joint concert with the Piedmont, California, choirs will be held on Friday, October 20. They will also sing at a Piedmont school.

On Saturday, October 21, the Vantaa choir will have a 5 p.m. concert at the FAHA Finnish Heritage Center, 197 Verano Ave., Sonoma. Sauna and swimming and a dinner will be provided at FAHA, with time for visiting.

On Sunday, October 22, at 10 a.m., the choir will sing at the English service of the Lutheran Church of the Cross, 1744 University Ave., Berkeley, with refreshments served in Kinnel Hall of the church.

Following a 1:30 p.m. concert at the Finnish Kaleva Brothers and Sisters hall at

ASF Scandinavian
fellows for
1995-96 chosen

NEW YORK, NY - The American-Scandinavian foundation has announced the Scandinavian winners of its 1995-96 award competition. Almost \$350,000 in funding support will enable 53 scholars and artists from Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden to carry out research or study projects in the United States this academic year.

Three from Finland won awards. They are:

Kalevi Lehto, Ph. D.-directed study, philosophy, Bowling Green State University.

Päivi Ojala, post-doctoral research in cell biology, Yale University.

Kimmo Virtanen, M. B. A.-directed study, Michigan State University.

1970 Chestnut St., near University Ave., the choir will have a dinner, after which they will depart southward for further sightseeing and concerts.

Calvary Lutheran Church, Arleta, will have a 10 a.m. concert on October 27, and on Sunday, October 29, at 2 p.m., at St. Andrew's Lutheran Church, 15520 Sherman Way, Van Nuys, where Pastors George and Aino Rossi serve.

The repertoire for this concert tour includes the following:

Finnish traditional folk - *Ketjutanssi* (Chain Dance), *Kottmaanti ompt Suomi* (My Homeland is Finland), *Kun poljat ne rattilla laulelivat* (When Boys Were Singing on the Road), *Minä olen Härmän Kankaanpäästä* (Oh, I Hail from Kankaanpää in Härmä), *Noita laulan joita tujän* (That I Sing What I Know), *On suuri sun rantas autius* (How Lonely is Your Shore), *Tuutulaulu* (Lullaby).

Also, *Väinämöinen sottaa* (Väinämöinen Plays the Kantele), *Väinö Hannikainen*; *Finlandia*, Jean Sibelius.

Spirituals, *Go Down, Moses*, *Kumbaya*, *Joshua Fought the Battle of Jerico*.

Sacred music, *Agnus Dei*, *Samuel Webbe*; *In vernali tempore*, *Piae Cantiones*; *Panis angelicus*, Cesar Frank; *Psalm 121* (Psalm 121), Felix Mendelssohn-Bartholoy; *Rukous* (Prayer), Moses Putro; *Suojelusenkeli* (The Guardian Angel), Pekka Juhani Hannikainen; *Soitto, laulu riitminen* (The Joyful Playing and Singing).

Miscellaneous pieces include *Kissa Krumeluu* (Mr. Cat Krumeluu); *Tunteellinen sillit* (The Sensitive Hedgehog); *Kukkaia* (Flowers), Lajos Bardos.

Members of the choir include: Anu Ahlroos, Jasmiina Ahola, Elisa Arvinen, Maria Arvinen, Heidi Gustafson, Paula Haatainen, Petra Haatainen, Elina Hautakangas, Katja Havukainen, Jonna Hoikka, Katja Härkönen, Merja Karppanen, Taina Koskinen, Iida Koskinen, Janne Näivä, Piia Piippanen, Pauliina Pirinen, Noora Rautamäki, Silja Rosenlund, Laura Ruuttunen, Annika Sivén, Tiina Suokunnas, Elna Tirkkonen and Marita Ahonen.

Escorts include Kai Arvinen, Selja Gustafson, Jukka Rantinen, Ari Hautakangas, Kaarina Koskinen, Pia Rautamäki, Sisko Sivén, Juho Sivén, Riitta Tirkkonen, Leena Sinisalo, Taru Sinisalo, Eija Rosenlund.

Rev. Alex Wm. Koski

FINLAND,
my trip

by Priscilla Suomi

Priscilla Suomi's account of her recent trip to Finland continues from last week.

After another ride in the parking garage elevator we were back on the street. The store was closing at 8 p.m. Seppo decided it was time for dinner. He took us to the "Finnish Cuisine" restaurant.

The first thing you see in the Finnish Cuisine restaurant is this big brown stuffed bear. I wish I had thought to take a picture of that bear.

It wasn't busy in the restaurant because everybody was over at the hockey game. Dinner was good. In the restaurant they had these plaques on the wall. I had seen them somewhere else. Seppo said he would research them for me.

Back at the hotel, Pirkko asked the desk for a key so she could stay in my room with me so I wouldn't be alone. They gave her her own key... They were so nice. We watched a little of the hockey game on TV.

Saturday morning, Pirkko woke up at 2:30 or so, looking at her watch on the table, upside down, she washed and dressed. She was sitting on her bed, ready for the day; she thought it was 7:30 or so... she woke me up, then she realized what she had done... she wondered why it was so dark outside...

Did we have a good laugh???? I told Pirkko her hobby was dressing and undressing, just like Elaine. She put her nightgown back on and went back to sleep. Morning did come. We went down to the buffet being served in the "Brasserie" on the other side of the lobby.

We waited for Seppo and his friend to come drive us to the railroad station for Mikkeli, where Seppo and his family live. Seppo and his friend decided to have coffee in the Brasserie. Pirkko loaded the boys down with bread and cheese and all kinds of goodies. I'll always remember Seppo's friend from his bone-shattering handshake. It was raining when we got on the train and found our seats. I wish we had train service like this in the States. After a three-hour train ride (A lady with a food cart comes by on these trains; they also have a dining car)... we arrived in Mikkeli.

Seppo's soldier son Tommi met us at the train and gave us a quick tour of their "village." When we arrived at Seppo and Raija's home an African man came over to Seppo and talked Finn... what a culture shock... amazing...

Raija and Juha-Mikka (their other son) met us at the door with hoopla and hugs. We visited and looked at photo albums of all the trips they had made.

Seppo started his research

on all the plaques we saw in the Finnish Cuisine restaurant. It seems that in olden times each section of Finland (county) had its own symbol. Seppo found them in a law book.

Raija made a lunch/dinner (I never could tell which meal we were eating, because they eat at different times than we do). We had wonderful bread, cabbage salad, beef/mushroom dish, rice and broccoli. Everything I like. Later we had coffee and pulla.

After eating we went to the Lutheran Parish of Mikkeli for an International Evening of Friendship, sponsored to support Bosnian refugees. We had a program, accordion music, folk dancing and singing, Bosnian food.

After that nice Bosnian program, Seppo took Raija and me on a tour of their village. They joke that Mikkeli is so small that you have to ride around a few times to make it look bigger.

Looked big enough to me. Mikkeli is on the famous Lake Salmi. They showed me the monument commemorating the battle between the Swedish/ Finnish Army against the Russians on June 13, 1789, called *Porrassalmen Taiselu*. There is a big bridge we crossed between two lakes. Pikku-Surnu and Iso-Surnu (Little Surnu and Big Surnu). I could be lying, but I think they told me the bridge's name is *Kirkonvarkaus*. After our tour we went back to the house for camomile tea, loganberries, raspberries and a nice talk. Off to bed.

Sunday is drizzly. After a breakfast of oatmeal, cheese, bread, coffee/tea and 'tomatoes' (another culture shock... Tomatoes for breakfast!!!!), we headed out.

We went to a craft shop with six tables set in Finnish-designed glassware, china, linen, silverware. I have one card that says *Kenkavero* and another that says *Paarkenius*, they were both in the same place. We went to another shop where I bought some wooden spoons and cards.

Next we went to the Urpola Nature Centre, where Seppo had fun playing with a computer that showed the different birds of Finland, with the sound of their songs... Neat! In one of these shops I bought Jeffrey a blue glass bird, the national bird of Finland.

In another building we saw pictures of von Döbeln, a famous warrior in that 1789 battle. He always wore a bandanna around his forehead to cover a war injury. I wish I could find some history on him in English - quite a dashing looking fellow.

While in Mikkeli, the folks surprised me by taking me to the "Kiinalainen King's Ravintola"... a Chinese rest-

aurant. Another culture shock... having a Chinese waiter ask for our order in Finn.

The food was wonderful. The bartender came over and practiced his English; he wants to come to America.

After much more visiting, Raija drove us to the railroad station for our train trip to Tampere, where Pirkko lives. Looking out the train window, you see little houses along the lakes (saunas, I guess). The train passes marshes where you see swans and other wildlife.

While on our way to Tampere we had to change trains (for *Pieksämäki*). A run down the track, down the stairs, cross over, up the stairs and pile onto another train... just like we used to do in the Boston subway system. The train conductor kept us informed on the score of the World Championship hockey game between the Swedes and the Finns. When the train arrived in Tampere, the train engineer announced that the Finns had won the World Championship Ice Hockey title. The whole train started to cheer.

Jouko met us at the train station in Tampere. I found an English language newspaper, British, a few days old but new to me.

One thing you notice about the Finns... first thing they do when they get in the house is take their shoes off... everybody takes their shoes off, host, hostess, guest and everybody in between, in everybody's homes.

When we arrived at the house, we had some refreshments of coffee, *pirakka* and pulla. Pirkko's son Jukka came with his two little boys, Joseph (6) and Jacob (4) to visit. We watched TV news, all about the World Championship, then a movie, "Home Alone."

Monday, cool and drizzly. After breakfast of meatballs, cheese, bread, mint jelly and coffee, we went to the *Sarkanieniemi* (needle) tower. This is a very tall structure with a restaurant on top that rotates overlooking an amusement park, and a wonderful view of Tampere and surrounding areas.

Later we went to see the famous Tampere Library, where I saw my first graffiti, in the ladies' room of the library. We had coffee up in the coffee shop where I bought some cards about the library. We fell into the Mineral Museum. Somebody mistakenly left the door open, we weren't supposed to be there and we were gently escorted out. I loved it. You know me and my rocks.

On our way back to the house, we stopped for a few minutes to talk to Raija's mother who was returning

turn to FINLANDpage 10

Leading soloist with Finnish National Opera -

Jorma Hynninen to perform at University of Minnesota

MINNEAPOLIS, MN - The University of Minnesota School of Music will present a recital by acclaimed Finnish baritone Jorma Hynninen on Sunday, October 15, at 3 p.m. in Ted Mann Concert Hall on the University of Minnesota West Bank campus. He will be joined by accompanist Ilkka Paananen

Tickets, at \$10 general admission and \$5 students and seniors, may be obtained by calling 612-624-2345.

In addition, Hynninen is slated to give a master class on Monday, Oct. 16, 3:30 p.m. in Ferguson Recital Hall.

Jorma Hynninen, a leading soloist with the Finnish National Opera, was also artistic director of that company from 1984 to 1990. In the summer of 1992 he became artistic director of the Savonlinna Opera Festival in Finland, well known for its prestigious opera and concert performances held in a medieval castle.

As well as his commitments in Finland, Hynninen has an active international career. In 1983 he sang the role of Topi in Sallinen's "The Red Line" at the Metropolitan Opera House during a tour of the Finnish National Opera. The following season he made his debut with the Metropolitan Opera as Rodrigo in Verdi's "Don Carlo." He has returned to the Met regularly, singing the role of Count Almaviva in Mozart's "The Marriage of Figaro," Wolfram in Wagner's "Tannhauser," and the title role in Tchaikovsky's "Eugene Onegin."

In addition to his perfor-

mances in all of the major European opera houses, singing traditional roles, he has been closely involved in the emergence of Finnish opera. He has sung in the world premieres of "The Red Line," "The King Goes Forth to France," and Kullervo and Rautavaara's "Thomas and Vincent."

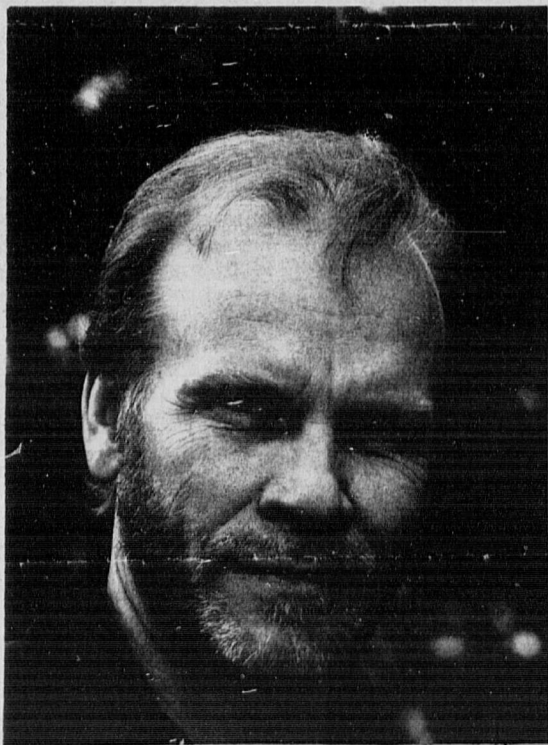
Hynninen has combined his career in opera with regular appearances in the concert hall. His American debut was with the Boston Symphony Orchestra under the direction of Seiji Ozawa, as soloist in Mahler's "Das klagende Lied," subsequently repeated in Carnegie Hall. He gave several performances of the Brahms' "Requiem" with the same orchestra in 1988 and 1990.

In 1989 he gave highly acclaimed performances of Schubert's "Winterreise" at the Ravinia and Tanglewood Festivals. He has given recitals in many European and American cities, including London, Amsterdam, Berlin, Cologne, Munich, Chicago and New York, at both Alice Tully Hall and the Frick Museum.

In addition to recordings he has made of works of Schubert, Schumann, Brahms, Mozart, Wolf and others, Hynninen has recorded pieces by several Finnish composers, including Merikanto, Kuula and Kilpinen.

For further information on this and other School of Music events, please call 612-NB-MUSIC (626-8742).

School of Music
University of Minnesota

Jorma Hynninen.

Eino Keinänen, right, will assume the duties of Postipankki's managing director next March. In the background current CEO Seppo Lindblom who will retire at the end of February.

Shake up at Postipankki

Large losses in New York

Postipankki's CEO Seppo Lindblom is to retire from his post as of the end of February next year in the wake of recently uncovered huge losses from the bank's operation in New York.

The bank's board of governors recently appointed state secretary Eino Keinänen, from the Ministry of Finance, to the position of managing director, which he will assume at the beginning of March 1996.

Keinänen joins the bank's board of governors at the beginning of September along with a number of other new members which will likely to be selected from within the bank. Until March then, Lindblom will serve as CEO and, with the departure of Matti Niemi, will assume the role of managing director as well. Under Keinänen's leadership, the two posts will be fused.

The bank's supervisory board also voted unanimously to appoint Ansi Rauramo chairman, replacing former chairman Kimmo Sassi, whose overseeing of the recent developments. Minister of Finance Iiro Viinanen suggested, left something to be desired. Rauramo led the so-called "crisis group," charged with investigating the circumstances of the losses arising from the bank's dealings in New York on the derivatives markets.

Rauramo recently put a ceiling on the projected losses from the New York operation of some FIM 550 M. Only at the end of May, the bank had announced losses rising to FIM 230 M, which was soon revised way upward in June to FIM 460 M. According to CEO Lindblom, there is nothing

in sight which would raise this mounting loss figure any higher.

As for Keinänen, who offers he's been following developments at the bank for some years now as a representative of the bank's owner, the state, he's optimistic the bank could well turn a good profit within a couple of years. This regardless of the recent, huge losses reported out of New York. He has said, however, he believes the bank's operat-

ing costs are still too high and could be brought down.

Postipankki has reported a loss for the first half of the year of some FIM 100 M; if not for these unexpected losses, the bank would have turned in a profit of more than FIM 100 M. Both Lindblom and Keinänen have announced the bank will scale down both its international activities abroad and the overall level of risk the bank will take on. FBR

Inflation in Finland

Europe's lowest

Consumer prices fell a tad this past July by 0.1 per cent, which was effected most widely by sales in the clothing and footwear sector. Compared to the same time last year, prices have risen less than one per cent, at 0.8 per cent, according to Statistics Finland.

The average inflation rate for EU-countries this past June was 3.3 per cent: inflation in Finland was just 0.9 per cent, making it the lowest in Europe.

This low rate of inflation is due largely, says the statistics center, to falling food prices.

Food prices in July were 7.3 per cent cheaper than they were a year ago, which brought overall inflation down to below one per cent. More than half of this drop in food prices is attributable to lower prices for meat and about a quarter to bread and grain

products.

Inflation in the transportation sector, however, amounted to 3.6 per cent. Rising prices for staff cafeterias, maintenance costs for privately owned dwellings, coffee, tobacco products and clothing all contributed to the nation's modest rising inflation rate. FBR

Tiffin, OH

Memorial service for Dr. J. I. Kolehmainen

A memorial service for Finnish American historian Dr. John I. Kolehmainen is planned for Saturday, October 8, at 2 p.m. in Herbster Chapel at Heidelberg College.

Dr. Kolehmainen died at age 85 on August 25 in Ottawa General Hospital, Canada, as a result of a fall.

Increased activity at South Thomaston Finnish church

Members of the Finnish Church in South Thomaston, Maine, held a business meeting on September 10 to elect a church board.

By unanimous vote, Duane Pease of Appleton was appointed as lay pastor. This is the first time in many years that this small congregation will have the services of a permanent pastor. Traditionally, the pulpit has been served by visiting ministers, and pastors from neighboring churches.

A church board of five members was elected, with the three officers also serving as trustees. They will serve until the end of the calendar year, when the annual meeting will determine the future makeup of the board.

Elected as church president was Art Jura, with Dorothy Jackson as v. president/clerk and Marjatta Pihala as treasurer. Elected to the board as members-at-large were Maurice Turner and Bill Johnson.

In other business, the members also voted to start repairs on the rear exterior wall

of the church building, and to replace the windows in that area. Future long range renovation possibilities were also discussed.

Much work has been accomplished through the summer on the old parsonage. Volunteers are still painting the interior walls and ceilings, and several windows have been replaced. It is hoped that this structure can be used eventually as a church school, and as a kitchen for church suppers.

The unique South Thomaston church was originally established in 1907 as a mission station for the many Finnish immigrants who had settled in Knox County. The church building itself was erected in 1922, and the adjoining parsonage shortly thereafter. The tiny congregation has declined over the years, but has experienced some welcome growth following the organization of the local Finn-Am Society two years ago.

Increased activity at the church, along with the result-

Newly elected officers of the Finnish-American Congregational Church are shown gathered around an electric organ recently donated for the use of the local Finnish religious community. Board members are (left to right): Art Jura, Maurice Turner, Marjatta Pihala, Dot Jackson, Pastor Duane Pease and Bill Johnson.

Photo: Art Jura

ing publicity, prompted the gift of a Hammond two-keyboard electric organ by Susanne Carey of South Thomaston. This has added greatly to the musical ministry, which usually includes

a hymn in Finnish, in addition to the familiar English hymns used in most Protestant churches.

Church services were originally all held in Finnish through the 1920s and '30s.

Plans are being made to reintroduce the reading of scripture in both languages in order to retain part of the tradition.

contributed by Art & Joyce Jura

FinnFest USA '96 writing contest

MARQUETTE, MI - Writers of Finnish descent are invited to submit work to compete for a place in FinnFest USA '96 publications. Prizes will be awarded in three categories - fiction, nonfiction and poetry - for adults (18 and over) and youth.

All submissions must relate to the FinnFest USA '96 theme "Finn Family Reunion: Passing the Torch of Heritage" and must not have been previously published. Prizes will be \$200, \$100 and \$50 for adults, and \$100, \$50 and \$25 for youth. Winning entries will appear in a FinnFest USA '95 publication.

Other contest rules are: Submissions due January 31, 1996. Writers may submit in only one category. Fiction and nonfiction a maximum of 1,000 words. Poets submit three poems. There is a \$5 entry fee. Make checks or money orders payable to FinnFest USA '96. Submit three copies and a self-addressed, stamped envelope for return.

Submit a cover letter with the writer's name, address, writing category and a brief biography which includes a description of the writer's Finnish roots. Youth entrants should tell their age. Send submissions to: FinnFest USA '96 Writing Contest, c/o Laverne Chappell, 725 Grove Street, Marquette MI 49855.

Judging committee decisions are final and winners will be notified by May 1, 1996. Submissions will be judged on their relationship to the FinnFest USA '96 theme and on writing quality.

FinnFest USA '96

Finn Fun full!

WEST PARIS, ME - Finn Fun Week End has proven to be so popular that we have had to close registrations as we now have reached capacity level. Isn't that wonderful? ?

All who have registered before we had to close will receive confirmations in the mail, and we will only be able to accommodate people who are pre-registered. Remember to bring your confirmation with you so you will be able to receive your packet which will include meal tickets, etc., at the door when arriving at the festivities.

Mary Martikainen
Barbara Payne

Unification meeting report

FITCHBURG, MA - The seventh meeting was held Sept. 23, 1995, at Saima Park. Committees appointed to work during the summer reported progress. It was a good meeting with several directors from FCC, FACS, Ski Club, and others, attending.

It must be understood that conclusions arrived at by this group are not final. They are merely recommendations that will be made and subsequently voted on by members of each organization.

The next meeting will be held at Saima Park on Saturday, Nov. 4, 1995, at 10 a.m. Meetings are open to all interested people.

On behalf of the committee,
Sirkka Hoglund

Mid Columbia News

HELMI KORTES-ERKKILÄ
VANCOUVER, WA

Parents and friends of Amber Hamilton, Miss Washington entrant in the Miss America pageant, are sorry she didn't make the top ten. However, we consider it a distinct honor that one so young, just having graduated from high school, was able to represent our state - and receive a number of scholarships to help her entry into the academic world at the University of Washington in Seattle.

Having known Amber's grandparents as well as her aunt and mother, we know she has the *sisu* to carry on.

I was honored to be asked to speak at the August 26th rally in Portland, Oregon, celebrating the 75th year of the women's right to vote. I took the podium shortly after Elisabeth Furse, Oregon State representative in Congress, had spoken.

According to a Portland newspaper, some 1,500 people marched from the Park Blocks adjacent to Portland State University to the Waterfront Front Park, lying parallel to the Willamette River. A number of us "oldsters" filled a 1939 Packard which was driven by a retired math teacher from the Vancouver community college.

Quoting Abigail Scott Duniway, an honored woman in the history of the state of Oregon, said, "The young women of today, free to study, to speak, to write, to choose their occupation, should remember that every inch of

this freedom was brought for them at a great price."

Taking those sentiments into modern goals, the rally adopted resolutions looking forward to the 100th anniversary of women's rights which would fall in the year of 2020.

Among the resolutions were listed: A multi-party system of government to advocate the concerns of all people, eliminating the impact of corporate contributions;

Our economy to be sustainable rather than exploitative, directed toward peace rather than war;

Quality health care, education and child care to be free and accessible for all;

Loving family structures be accepted whatever their composition;

Respect for diversity prevail throughout our political, economic and cultural institutions;

Women be in control of their bodies and their destinies; research into women's health be equally funded;

Environmental concerns be addressed at every level of human interaction and every decision be weighed against the standard of leaving the earth a better, healthier place than we found it;

"And the adoption of ERA, the amendment to the Constitution of the United States, guaranteeing equal rights for women.

Frosting on the cake, so to speak, will be the reports of several Vancouver women representing a number of civic organizations who attended the Non-Governmental Organizations Forum on Women in China.

Request for greetings from 'Finnish' rest homes

LAKE WORTH, FL - On Saturday, October 21, the Finnish-American Rest Home Inc. board of directors will be hosting a banquet in celebration of the 25th anniversary of the founding of the rest home.

Other 'Finnish' rest homes are being requested to send greetings to be read at this celebration.

"We would like to hear from other 'Finnish Rest Homes,'" says Osmo U. Tuiskula, also of Lake Worth.

Greetings can be sent to the Finnish-American Rest Home Inc., 1800 South Drive, Lake Worth FL 33461-6199; FAX 407-588-1190; or to Tuiskula, 2878 Donnelly Dr. #210; Lake Worth FL 33462-2595.

FINLAND

from page 8

from an errand. Back at the house, Pirkko showed me her local market and laundry. They have quite a community here, everything you need within walking distance.

Pirkko made a nice lunch of fish, potatoes, gravy, meatballs, coffee and water, bread, cheese and cucumbers. Seppo loves Pirkko's cucumbers!

Jarmo (Pirkko's other son), his wife Liina and daughter Erika, came to visit. Liina brought me some books about Finland and other treasures about Tampere University where she works. They wanted us to come see their new house. Great place...

Since we were in the neigh-

turn to FINLAND page 12

Maynard Kaleva's tupa on the shores of Fort Pond, Littleton (MA).

Maynard Kalevaiset to celebrate 80th

LITTLETON, MA - The 80th anniversary of the Maynard Ladies and Knights of Kaleva will be celebrated at a special catered buffet dinner on Saturday, October 14, beginning at 5 p.m.

Friends and Finns are invited to enjoy the festivities at the new tupa, Fort Pond, Kaleva Road, in Littleton, located a short distance from the West Acton/Littleton exit off Route 2. To reach Kaleva Road, take Newtowne Road heading towards Littleton, and look for the double stone markers on the right.

A special program reflecting upon the organization's history will be presented. Tickets cost \$15, \$7.50 for children under age 12. They are available from any member or by calling 508-263-2525 in Acton or 508-582-4330 in Lunenburg before October 7. There are a limited number of tickets and no tickets will be sold at the door.

Included on the menu will be salmon, herring, deviled eggs, cheese, salad, pasta and

Washington, DC

Christmas Bazaar

The annual Christmas Bazaar of Finn Spark Inc. Kipinä-Kerho will take place on Sunday, November 5, at the International Headquarters of Youth for Understanding Student Exchange, 3501 Newark Street NW, Washington, D. C.

The Ambassador of Finland and Mrs. Jukka Valtasaari will be our sponsors and will open the bazaar officially at 11 a.m.

Admission free - *Tervetulo!* For further information, contact Pirkko Fanelli at 301-649-3811 or Fax 301-593-FINN. *Kipinä-Kerho*

many other Finnish delicacies.

A Sunday breakfast will be held Sunday, October 8, from 7:30 to 11:30 a.m. at Fort Pond, Littleton. The public is invited to enjoy eggs, bacon, home fries, toast, hot beverages, juice and coffee bread.

The Halloween Party is scheduled for October 28 beginning at 6 p.m. at Fort

Pond, Littleton.

Friends are invited to celebrate Independence Day on Sunday, December 3, beginning at 2 p.m.

There is plenty of free parking. For information, please call 508-263-2526 or 508-264-9044.

Susan Alatalo
Maynard Ladies of Kaleva

W. Barnstable, MA

The Finnish-American Society of Cape Cod will be holding its regular monthly meeting at the West Barnstable Community Center on Route 149 next to the Whelden Library in West Barnstable on October 18 at 7 p.m.

The society's November meeting will be held on Nov. 15, same place and time.

Cambridge, MA

Frank Carlberg at Regattabar

The Regattabar presents an evening of original music and standards with Christine Correa, voice, Frank Carlberg, piano, Ben Street, bass, Kenny Wollesen, drums, on Tuesday, Oct. 3, 8 p.m.

The Regattabar is located in the Charles Hotel, 1 Bennett Street, Harvard Square.

New York, NY

'Communication'

"Communication" is the title of an upcoming exhibition at the Montserrat Gallery, 584 Broadway.

It will feature the works of Juhani Palmu, and will run from October 3 to October 21. Gallery hours are Tuesday-Saturday, 12 noon to 6 p.m.

A champagne reception will be held Thursday, Oct. 5, 6-8 p.m.

For more information, phone 212-941-8899.

Available
VINTON POND:
A HISTORICAL VIEW
by Emily Roiko
\$12.95 plus \$2.00 postage & handling
(Mass. residents add 6% sales tax)
RAIVAAJA
P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600

122

new annual
subscriptions
in
RAIVAAJA's
90th anniversary
drive.

**MORE ARE NEEDED TO
REACH THE GOAL!**

Have you sent in
a new subscription
yet?

Kalenteri

CALIFORNIA

- Oct. 7 - Scandinavian Festival, 10 am-6 pm, MGM Plaza, 2425 Colorado Ave, Santa Monica. Sponsored by American Scandinavian Foundation of Los Angeles.
- Oct. 8 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters No. 21 Salad Bar Potluck & membership meeting, 1:30 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.
- Oct. 21 - Galante Children's Choir Concert, 5 pm, Heritage Center, FAHA, 197 Varano Ave, Sonoma. Choir from Vantaa, Finland.
- Oct. 22 - Galante Children's Choir Concert, 1:30 pm, Kaleva Brotherhood Hall, Berkeley.
- Nov. 11-12 - Christmas Bazaar, 10 am-5 pm, Heritage Center, FAHA, 197 W Varano Ave, Sonoma. Sponsored by FAHA.

CONNECTICUT

- Sept. 30 - 7th annual Tori, 10 am-3 pm, Finnish Hall, Canterbury. Sponsored by FAHS.
- Oct. 2 - Aura Seura membership meeting, 7 pm, Aura Hall, Voluntown.
- Oct. 5 - Finnish American Heritage Society monthly meeting, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury.
- Oct. 14 - Dance, 8 pm, Finnish Hall, Canterbury. Music by E. Hendelä. Sponsored by FAHS.
- Oct. 21 - Children's Halloween Party, 3:30-5:30 pm, Finnish Hall, Canterbury. Sponsored by FAHS.
- Oct. 28 - Halloween Dance, 8 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Dennis & Carl Anderson. Sponsored by Aura Seura.

MAINE

- Oct. 7 - Public baked ham supper, 5-6:30 pm, Finn-Am Hall, West Paris. Sponsored by FAHSOM.
- Oct. 15 - Finnish-American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Heritage Center, Maple St, West Paris. Program: Ki Clough, wife of headmaster at Gould Academy, will speak briefly on her Finnish connection.
- Oct. 20-22 - Finn Fun Week End, The Bethel Inn & Country Club, Bethel. Registrations closed - SOLD OUT!

MASSACHUSETTS

- Sept. 30 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by FACS.
- Oct. 1 - 20th annual Smörgåsbord dinner, 12 noon- 1 pm, Kaleva Campgrounds, Kaleva Rd, Lancaster. Sponsored by Fitchburg Knights & Ladies of Kaleva.
- Oct. 3 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.
- Oct. 8 - Sunday breakfast, 7:30-11:30 am, Fort Pond, Kaleva Rd, Littleton. Sponsored by Maynard Kalevaiset.
- Oct. 10 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Church, Fitchburg.
- Oct. 11 - Finnish-American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.
- Oct. 14 - 80th anniversary of Maynard Ladies & Knights of Kaleva, Fort Pond, Littleton. Advance sale (by Oct. 7) tickets only: 508-263-2526 or 508-582-4330.
- Oct. 17 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Church, Fitchburg.
- Oct. 18 - Finnish-American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, Community Center, Route 149, West Barnstable.
- Oct. 28 - Halloween Party, UKTS camp, 83 Suomi Rd (off Route 36), Pembroke. Sponsored by UKTS.

MICHIGAN

- Oct. 7 - New Generation meeting, 10 am-noon, Finnish Center, 35200 W Eight Mile Rd, Farmington Hills.
- Oct. 8 - Annual FCA Scholarship reception, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Oct. 14 - Finnish-American Society of West Central Michigan fall program, 3 pm, Marne United Methodist Church, I-96 exit 23, Marne. Guest speaker: Karen Berg Douglas presents 'Coffee With Mama.'
- Oct. 21 - Murder Mystery Dinner, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills. Fundraiser for FCA. Reservations: 810-231-4008 or 810-669-9606.
- Oct. 22 - Family Halloween Party, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Oct. 28 - Hunter's Ball, 7 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Aug. 7-11 - FinnFest USA '96, Marquette. For more info, write: FinnFest USA '96, 121 N Front St, Marquette MI 49855; call 800-906-FINN (or 906-222-FINN - toll free UP); e mail: finnfest@nmu.edu.

MINNESOTA

- Oct. 15 - Baritone Jorma Hynninen, accompanied by Ilkka Paananen, in the inaugural concert of the Swan Cutler Finnish Music Performance Fund, 3 pm, Ted Mann Music Hall, University West Bank campus, Minneapolis. Tickets 612-624-2345.

NEW YORK

- Oct. 13 - Finlandia Foundation New York Metro Chapter membership meeting, 8 pm, 6th floor, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave at 64th, New York.

OREGON

- Oct. 12 - Finnish-American Historical Society of the West membership meeting, 7:30 pm, Portland Pentecostal Church, 6225 NE Stanton, Portland.

Events subject to change without notice

Elm Street Steam Rooms
"A TRADITIONAL FINNISH STEAM SAUNA"
348 Elm St., Fitchburg, MA
(508) 345-7305

Hours:
Wed. 4-10
Th. 4-10
Fri. 3-10
Sat. 12-10
Sun. 8-9
RUSS DAVIS, PROP.

TYPIST

for English language needed at Raivaaja Publishing Company. Flexible part-time hours. Apply in person at 147 Elm Street, Fitchburg, MA.

FITCHBURG, MA - The Elm Street Congregational Church here celebrated its centennial this past weekend with a special service and banquet. Founded on Sept. 29, 1895, Elm Street Church was known in its early days as the Finnish Evangelical Mission Church.

The above old photograph, taken by Snow & McDermott, is connected with the Elm Street Church's early history in some way. Further research is needed to determine exactly what this group portrait represents and, indeed, to determine the identities of all the people shown.

Identities - or suggested identities - are offered as follows: Front row (left to right): 1. Jacob Syrjälä; 2. Victor Haapaniemi; 3. John Haapaniemi. Second row (l to r): 1. ? 2. Rev. Frans K. Lehtinen; 3. Rev. Andrew Groop; 4. Sakarias Syrjälä; 5. Mary Mikkonen. Third row: 1. ? 2. E. Haapaniemi (?); 3. ? 4. ? 5. Alfred Pollari; 6. Rev. (?) John E. Lillback.

An interesting feature of this photo is that it contains three early leaders of the Finnish Congregationalist movement in the U. S. The Rev. Frans K. Lehtinen (1862-?) arrived in Ashtabula Harbor, Ohio, in 1889 and became the first Finn ordained by the Congregational Church. In 1899 he came to Fitchburg to edit the *Totuus* (Truth), the newspaper of the Finnish Congregational church in America. The Rev. Andrew Groop (1865-1950), ordained here in 1891, was not only the founding pastor of the Elm Street Church, but also active preaching and establishing Finnish Congregational churches and mission stations throughout New England. For example, in Sept. 1895 - the same month that Elm Street Church was founded - Groop was in Quincy

instigating the formation of what is now known as the West Quincy Congregational Church. The Rev. John E. Lillback (1880-?), was quite younger than Lehtinen and Groop, but was an early minister in a number of Finnish Congregational churches, including Maynard (1907-08), Quincy (1908-1914) and Brooklyn, New York (1914-1932).

How did these Finns get involved in the Congregational religion? The Congregational Church is, of course, one of America's oldest established churches, dating back to the Pilgrim and Puritan days. The Congregational Church - both in Ashtabula and Fitchburg - actively recruited ministers to work among the new immigrants of the late 1800s. Both Lehtinen and Groop were asked by the Congregational church to be missionaries among Finnish immigrants.

But they had their work cut out for them. Not only were they competing against Finnish Lutheran ministers (the religion most Finns were born into) for immigrants who might be interested in religion, they were also promoting a new religion which most Finnish immigrants were unfamiliar with.

If you can fill in the missing names above, please write RAIVAAJA, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

(The photo above is reprinted from an original photograph donated by Charles R. Huse to the Finnish Cultural Center. Huse found the print after purchasing the old Ritala place on Ashby State Road. As Mrs. Hilda Ritala was a sister of Rev. Lillback, it is possible that this print once belonged to Rev. Lillback.)

- Jonathan Ratila

FINLAND

from page 10

borhood, we stopped at the "Eden Health Spa" for a look. We watched children swimming in the indoor pool; they have a real high slide for the kids to enjoy. Back at the house we had supper: tea, bread, meatballs, cheese and fruit. Off to bed at midnight.

Tuesday, sunshine!!! Today we went to the City Market, a big supermarket, something like our BJ's. I bought Jeffrey a cheese knife there and outside I bought Seppo and Jouko sausages (Seppo's pig-out food).

Another culture shock... I saw a lady (?) dressed in a long flowing dress. I thought she was going to be in a show or something, but Jouko said, "No, she's a Gypsy."

I'm sure we have gypsies too, but they don't go around advertising the fact. I remember seeing somebody like that at the Tampere railroad station.

While we were out on this excursion, Pirkko took me to a clothing outlet. I bought Lydia a long, cotton jersey purple "sauna" dress. I have a green one.

Later we are going to Pirkko's son Jukka and his wife Tiina's house for a

sauna. At the house we waited for the two boys to wake up from their naps. I went in to look at their toys. I was curious as to what little Finnish boys play with. It all looked very familiar.

Tiina arrived home from work. She works for a company that does payrolls and accounting work. Jukka works in a publishing company and gave me a nice book about Tampere. Seppo and Jukka went to the sauna, then Pirkko and I went.

Their sauna is a room built right onto the house, no tripping down the pasture path like we used to. I sat on the lowest step and Pirkko went

up to the highest one, throwing more and more water on the rocks, making it SO hot. Pirkko and I sang folk songs, and I thought my shower cap was going to melt.

Tiina served up coffee, piirakka, cookies and quiche. Everything was so good. On the way home we stopped to see Raija's parents for a minute.

We came back to the house for some homemade wine. In their kitchen they have a big jug making wine and another vat making beer. Real different, these Finns.

Wednesday, sunshine!!! After the usual morning formalities, Seppo, Jouko and I

went to the Art Museum. Very impressive sculptures and carvings. Then we went to Tampere Hall where they hold conferences and concerts. Jouko showed us where we worked at the Tampella Co. We passed Kalevan kirkko (church), a beautiful modern structure.

Tampere has so much to see, I hated the idea of leaving, but... after lunch, Jouko and Pirkko drove us to Tampere railroad station for our trip back to Helsinki.

to be continued

Prtscilla Suomi lives in Worcester (MA).

NOW IS THE TIME TO SUBSCRIBE TO RAIVAAJA

This year we are celebrating RAIVAAJA's 90th anniversary. The paper is here to serve all Finnish Americans; it is a vital information link for us all. It reports on happenings in Finnish American communities across the country. It is also a bridge to Finland, giving news and information not usually found in other American publications. It helps us learn and explore our history and culture.

For RAIVAAJA's 90th we are launching a campaign to increase our readership because we know that there are many more people out there who would enjoy the paper. Our goal is 900 NEW SUBSCRIBERS FOR THE 90TH!

And here's something to help get this subscription drive going: a drawing will be held on December 31, 1995, with cash prizes of \$200, \$100 and \$50. Here's how to make sure your name is included in the drawing:

- Be a RAIVAAJA *asianties* (agent) and sign up a NEW 12-month subscription order... a friend, relative, someone who just moved into town. When you send in the order, be sure to include your name with the new sub - both names will be included in the drawing!
- Give a one year NEW gift subscription. Here again both your and the gift recipient's name will be included.
- And, if by some rare fluke you do not already subscribe to RAIVAAJA, enter your own NEW 12-month subscription and your name will be included.

(For purposes of this drawing, a new subscriber hasn't subscribed to RAIVAAJA during the past 12 months)

Remember, EVERY time you send a NEW subscription we'll add both names to the drawing pool. The more new subscribers you sign up the better are your chances of winning!

So, no more of passing the paper around to a friend, neighbor or relative - get them to subscribe instead!

Marita Cauthen
Editor

RAIVAAJA FOR A FRIEND

Now you, RAIVAAJA's friend, have a timely opportunity to introduce your newspaper to your friends, relatives and acquaintances during its 90th anniversary year.

We hope that you see to it that you'll get at least ONE new subscriber during the anniversary year. There is no better birthday present for RAIVAAJA!

The subscribing is easy, all you have to do is fill in the coupon and mail it to us today!

S U B S C R I P T I O N   C O U P O N

Participate in RAIVAAJA's 90th anniversary year campaign to increase the number of our current subscribers by 900 by the end of the year. Both the new subscriber and the agent get to participate in a drawing taking place December 31, 1995. Annual Subscription rates: USA - \$23.00, Foreign - \$28.00

Subscriber's name _____

Agent (if different) _____

Address _____

Address _____

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone (508) 343-3822

URHEILUA

USA:n yliopistosarjat ovat olleet kova koripallokoulu monelle eurooppalaispelaajalle. Suomesta niissä on esiintynyt lähinnä maajoukkueiden pelaajia.

Suomessa 1. divisioonassa pelannut Lari Kangas, 22, raivasi itselleen pelipaikan Saint Rosen yliopistoon Albanyyn, New Yorkiin.

"Rohkeasti vain soittelemaan yliopistovalmentajille", sanoo elokuun lopulla uuteen kotikaupunkiinsa matkannut Kangas neuvoksi muille USA:han lähtöä suunnitteleville.

Suomessa koko peluransa helsinkiläistä Visa-Basketia (entinen Kiri-60) edustanut Kangas (198 cm) menee opiskelemaan kansainvälistä politiikkaa Albanyyn. Saint Rose on ns. II-divisioonan yliopisto, joskin sen parhaasta päästä.

Kuuluisan Final four - lopputurnaukseen pääsystä taistelevat I-divisioonan suuret yliopistot, joita on noin 300.

"En haaveile ammattilaisuudesta, mutta uskon että Amerikan vuodet kehittävät minua pelaajana. Euroopan kentille pääsy kiinnostaa nyt kun ulkomaalaiskiintiötkin löystyvät EU:ssa", suunnittelee Lari.

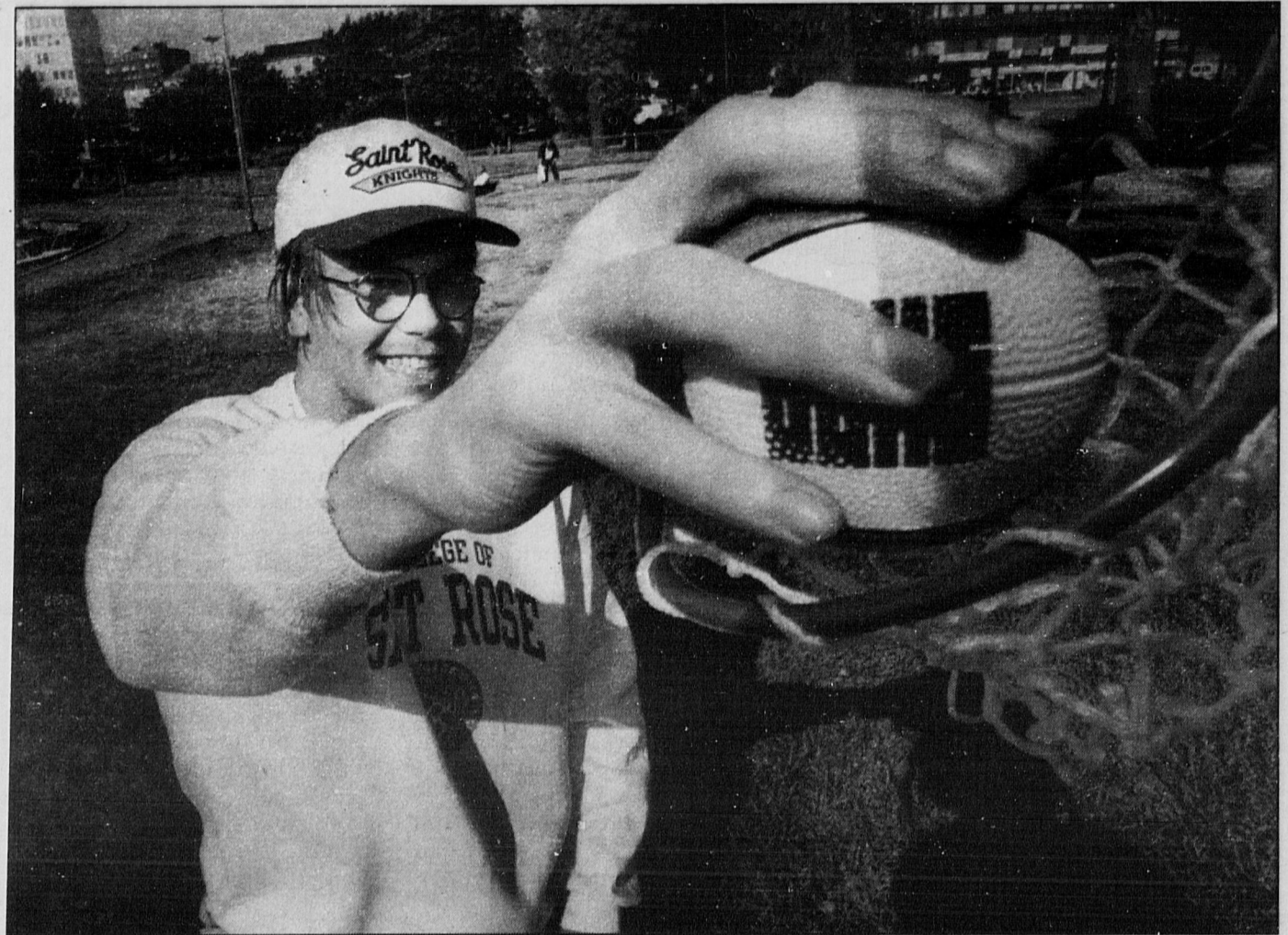
"Opiskelu on minulle yhtä tärkeää kuin koripallo. Koripallon ansiosta sain stipendin, joka kattaa 16,000 dollarin lukukausimaksun ja muut peruskulut."

Parin vuoden projekti

Kangas ehti pommittaa yliopistoja parin vuoden ajan, ennen kuin portit aukenivat. Aluksi hän lähetti kymmeniä kirjeitä ja yritti soitella yliopistojoukkueiden valmentajille.

"Puhelimella on aika vaikea saada ketään kiinni. Kannattaa sanoa että soittoa Suomesta, keskus yhdistää sitten herkemmin", neuvoo Lari.

Yhteydenotot olivat sikäli rohkaisevia, että kukaan ei

198-senttinen Lari Kangas pelaa Saint Rosessa laiturina. "Sentteriksi mittani ei riitä."

Lari Kankaan sinnikkyys palkittiin Suomen divarista USA:n yliopistoon

suoraan tyrmännyt mahdollisuuksia. Useimmiten kävi kuitenkin niin, että ensikonaktin jälkeen ei kuulunut enää mitään.

"Paras tapa lähestyä yliopistoja on laatia itsestään tiivis yhden sivun esittely. Suosituksia voi pyytää mm. valmentajilta ja Suomessa pe-

laavilta amerikkalaisilta.

"Useimmilla amerikkalaisilla pelaajilla on kontakteja yliopistoihin. Itse sain heiltä paljon apua", kiittelee Lari.

Sporting News -lehti julkaisee syksyisin College Basketball -erikoisnumeron, josta löytyy tärkeää perustietoa eri yliopistoista.

Kannattaa mennä itse nähtäville

Paperit pitää pistää vetämään joulutammikuun tienoilla. Yliopistojoukkueet tekevät sopimukset sikäläisistä high schooleista (lukiot) tulevien pelaajien kanssa 20. toukokuuta mennessä. Ulkoma-

laisia valitaan usein vasta sen jälkeen.

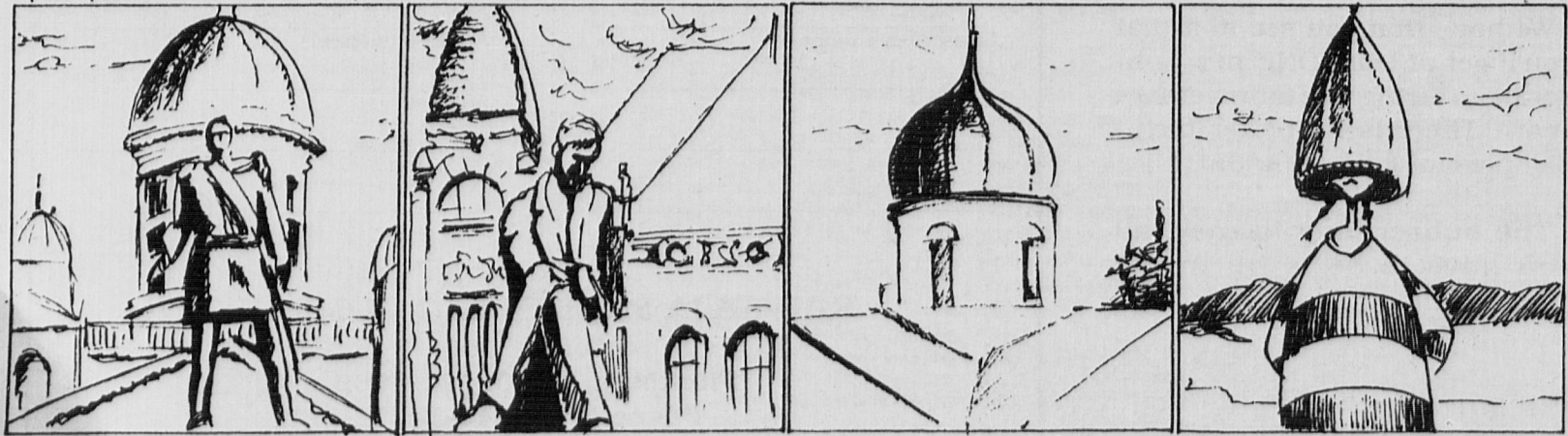
"On hyvä merkki, jos soitto tulee jo ennen toukokuun takarajaa."

Lari päätti lopulta matkustaa itse paikan päälle nähtäville. Parin viikon koeleirin aluksi suomalaisesta tuntui, että muut ovat fyysisesti ylivoimaisia. Kun rytmiin pääsi kiinni, sujui oma peli sitten paremmin kuin Suomessa.

"Lentolipun verran kannattaa uhrata sille, että menee paikan päälle. En usko että homma jää lopulta kiikkamaan pelitaidoista. Minusta tuntui että enemmän katsottiin sitä, mikä on englannintaitoni ja sopeutumiskykyäni."

USA:han on virrannut paljon pelaajia mm. Baltiasta ja Jugoslaviasta. Pelitaitoa heillä kyllä riittää, mutta se ei aina yksin riitä.

-PIPO PÄÄN PERINTEISET PUKKEET

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Helsingin yliopiston kirjasto, Unioninkatu 36.

Engelin henki elää Helsingin yliopiston kirjastossa Rakennus täyttää 150 vuotta

Helsingin yliopiston kirjasto aloitti toimintansa 1640, kun Turun akatemian kirjasto perustettiin. Turun palon 1827 jälkeen yliopisto ja kirjasto siirrettiin Helsinkiin 1828.

Kirjastorakennuksen suunnitteli C.L. Engel, ja talo valmistui 1840. Pitkällisen kuitaus- ja lämmitysvalheen jälkeen se otettiin käyttöön 1845. Ensimmäinen laajennusosa, Rotunda valmistui 1906 ja maanalaiset kirjavarastot 1955. Viimeisin peruskorjaus päättyi 1979.

Yliopiston opiskelijoiden ja opettajien sekä sen piirissä toimivien tutkijoiden lisäksi kirjasto palvelee muitakin tiedon tarvisijoita, sillä se on myös Suomen kansalliskirjasto ja humanististen tieteiden keskuskirjasto.

Vuodesta 1974 lähtien kirjaston osastoja on sijoitettu myös pääkirjaston ulkopuolelle. Viime vuonna pääkirjaston, slaavilaisen kirjaston, luonnontieteellisen kirjaston ja opiskelijakirjaston yhtenäskettu kävijämäärä oli 757,000 asiakasta.

Pääkirjastossa myönnettiin viime vuonna 90,697 koti- ja 47,583 lukusalilainaa. Saleissa on noin 135 lukupaikkaa.

Yleisluontoisista hakuteoksista, lähdejulkaisuista ja bibliografioista sekä koti- ja ulkomaisista aikakauslehdistä

koostuvaan käsikirjastoon ja muuhun avokokoelmaan sijoitettuja julkaisuja asiakkaat voivat ottaa käyttöönsä suoraan hyllyistä, mutta pääosa kokoelmista sijaitsee suljetuissa varastoissa, joista aineistoa toimitetaan tilauksesta.

Yliopiston kirjaston aineisto perustuu kolmeen kokoelmaan. Kansalliskokoelma sisältää Suomessa painetun ja Suomea koskevan kirjallisuuden. Yleiskokoelmaan hankitaan koti ja ulkomaista kirjallisuutta lähinnä humanistisilta aloilta sekä hakuteoksia ja bibliografioita. Käsikirjoituskokoelmassa on yliopiston opettajien sekä muiden Suomen oppi- ja sivistyshistoriaan liittyvien henkilöiden kirjallista jäämistöä.

Pääkirjastossa ja sen etäisvarastoissa on lähes kaksi miljoonaa nimikettä 56,900 hyllymetrillä. Lisää karttuu päivittäin.

Pääkirjaston Rotundassa on äskettäin avattu näyttely *Engelin rakennuksen* sekä siellä työskennelleiden ihmisten vaiheita.

(HS)

Helsingin yliopiston kirjaston pääkirjaston osoite on Unioninkatu 36.

Inkeriläisten tulotulva Suomeen jatkuu

Tiukennuksia inkeriläisten paluumuutolle Suomeen saattaa tulla ensi keväänä. Silloin ulkomaalaispoliittinen toimikunta antaa asiasta väliraporttinsa.

Toistaiseksi inkeriläisten muuttoaalto Venäjältä ja Virossa Suomeen jatkuu voimakkaana.

Tähän mennessä muuttajia on tullut jo noin 13,000, ja muuttolupaa jonottaa 7,000 henkilöä.

Ulkomaalaisvirasto arvioi,

että Venäjällä ja Virossa asuu jopa 100,000 inkeriläistä, heidän jälkeläistään tai perheenjäsentään, joilla on periaatteessa muutto-oikeus Suomeen. Paluumuuttajaksi pääsee, jos joku isovanhemmista on ollut kansallisuudeltaan suomalainen.

Muuttoa rajoittaa sisäministeriön resurssipula. Vuositaitin Suomeen pääsee noin 2,000 inkeriläistä. Muuttajien taustat tutkitaan entistä tarkemmin, sillä huijauksiakin on paljastunut.

Ruotsin EU-vaalitulos puhuttaa suomalaisia

Suomen pääministeri **Paavo Lipposen** (sd) mielestä EU-vastainen linja johtaisi Ruotsin umpikujaan myös muualla kuin Euroopan unionissa. Lipponen sanoi viime viikon maanantaina, että pohjoismaista yhteistyötä ei voi olla ilman eruooppalaista ulottuvuutta.

"Jos Ruotsissa on joitakuita, jotka kuvittelevat, että maa voi olla oikeassaolijoiden saareke, niin umpikujaan vievät", Lipponen sanoi STT:lle.

Ruotsin äskettäinen EU-vaalitulos ei Lipposen mielestä ollut suunnaltaan yllättävä. Äänestysviikkoa sen sijaan jäi ennakoitua alhaisemmaksi.

"Tässä käytiin uudelleen kansanäänestystä. Näytti olevan kysymys siitä, että Ruotsissa eivät kaikki ole heränneet siihen, että Ruotsi on EU:n jäsen. On jopa kokonaisia puolueita, jotka istuvat kahdella tuolilla, ei EU:ssa ja EU:ssa ja ottavat pisteitä kummastakin", Lipponen sanoi.

Protestimieliala vallalla

Kansanedustaja **Erkki Tuomioja** (sd) ennakoiti, että myös Suomen EU-parlamenttivaalit käydään protestimielialan vallitessa, jos työttömyys ei vuoden sisällä käänny selvään laskuun.

Kansanedustaja ja eduskunnan suuren valiokunnan puheenjohtaja Erkki Tuomioja sanoi, että Ruotsin vaalitulos kertoo naapurimaan vaikkesta poliittisesta tilanteesta. Sekavuus heijastui koko eurovaalikampanjaan eikä motivoitunut ihmisiä äänestämään. Ruotsilla on pallo hukassa sekä sisäpolitiikassa että EU-politiikassa. Sosialidemokraattisjohtoisen hyvinvointivaltion perusta on mureneenmassa käsiin eikä uusia vaihtoehtoja ole näköpiirissä.

Tuomioja muistuttaa, että Ruotsi on kompensoinut historiallista suurvalta-aikaansa omaksumalla moraalisen suurvalta-asenteen. Se on toiminut aktiivisesti mm. aseistariisunnan ja kolmannen maailman hyväksi.

Tämä rooli ei kuitenkaan ole korostunut Eruoopan unionissa. Ruotsin on ollut erittäin vaikea sopeutua asemaansa pienenä pohjoismaisena valtiona.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC. P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION New York, N.Y. 10017

Toisaalta koko EU-politiikka on hoidettu kyseenalaisella tavalla. Ruotsin hallitus on edustanut toisinaan Brysselissä aivan eri kantaa kuin mitä kotimaassa on sovittu.

Järisyttävä tappio

Keskustan puheenjohtaja, kansanedustaja **Esko Aho** pitää sosiaalidemokraattien kärsimää vaalitappiota Ruotsin EU-vaalissa järjestyttävänä.

Kiinan valtuuskunta: Tiedotusvälineet kuvasivat vain kielteisiä puolia

Pekingin naiskokouksesta väsyneenä palannut Suomen valtuuskunta riemuitsee: kokouksessa saatiin YK:n jäsenmaat sitoutumaan uusiin naisille keskeisiin tavoitteisiin.

"Voimme olla tyytyväisiä saavutuksiin", toteaa valtuuskunnasta ministeri **Terttu Huttu-Juntunen** (vas).

Suomalaiset tiedotusvälineet eivät ole kuitenkaan onnistuneet kuvaamaan kokouksen ainutlaatuisuutta, moitti osa valtuuskunnasta ja kokouksessa olleista kansalaisjärjestöjen edustajista. Uutiset painottuivat heidän mukaansa kielteisiin asioihin, kuten kokouksen alussa järjestyshäiriöiden odotteluun. Uutiskuvien valikoitui jatkuvasti hunnutettuja musliminaisia, vaikka heitä oli paikalla pieni osa 181 maan edustajista.

Erityisesti *Helsingin Sanomat* maan valtalehtenä ja Yleisradion tv-uutiset saivat haukkuryöpyn niskaansa naiskokouksessa käyneiden tiedotustilaisuudessa.

Muutoin ei vaalin tulos Ahon mielestä ollut mikään suuri yllätys mielipidemittausten valossa.

Ruotsin vaalitulos ei Ahon mukaan välittömästi vaikuta Suomeen, mutta heijastuu varmasti siihen tapaan, jolla meillä vastaavaan vaaliin vuoden kuluttua valmistaudutaan.

"Sosiaalidemokraatit joutuivat ainakin kaksi kertaa miettimään omaa toimintalinjaansa", Aho sanoo.

EU-edustajat valtakunnallisilta listoilta

EU-parlamentin suomalais-edustajat valittaneen ensi syksyn eurovaaleissa valtakunnallisilta listoilta. EU-parlamenttia koskevassa laissa puolueille jätettiin ratkaistavaksi, haluavatko ne asettaa ehdokkaansa neljälle vaalialueelle vai koko valtakunnan tasoiselle listalle.

Suurimmat puolueet ovat pohtineet ehdokasasettelua ja ne ovat kaikki päätyneissä valtakunnallisten listojen kannalle.

Lain valmistelun aikoihin useissa puolueissa pidettiin parhaana jakaa maa neljään vaalialueeseen, pohjoiseen, itäiseen, eteläiseen ja läntiseen. Kussakin olisi valittu itsenäisesti parhaat ja heidän läpipääsynsä olisi ratkaistu monimutkaisella laskentavallalla, jossa äänimäärät suhteutettaisiin mm. muiden alueiden ehdokkaiden äänimääriin.

Imatra Seura

740-40 Street

Brooklyn, NY 11232

Puhelin 718-438-9426

Kenneth Johnson, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS

SAVES YOU MONEY

ON FLIGHTS TO

FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS

SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, NY 10017

212 832-8989

800 677-6454

Harvinaisen leveä ja keskitynyt suomalainen kuvataidepanos kohdistetaan Tukholmaan joulukuussa. Tukholmalaiset galleriat ovat valinneet 12 suomalaista nuorta taidelijaa esittelemään töitään samaan aikaan, ja näin joulukuinen Tukholma saa sinivalkoista väriä.

Suomen taidetusinaan kuuluvat **Heli Hiltunen, Mari Rantanen, Carolus Enckell, Teemu Mäki, Pasi Tammi, Eija-Liisa Ahtila, Hannu Väisänen, Jussi Niva, Esko Männikkö, Johanna Aalto, Pekka Niskanen ja Nina Roos.**

Tapahtuman organisoivat Suomen suurlähetystö yhdessä gallerioiden ja Ruotsin valtakunnallisen näyttelyjärjestäjän kanssa. Koskaan aiemmin ei tällaista yhteistyötä ole toteutettu.

Työt ovat nähtävissä kussakin galleriassa 2. joulukuuta - 7. tammikuuta. Tämän jälkeen työt kiertävät eri puolilla Ruotsia suunnilleen vuoden verran.

Idea on Ruotsin suurlähetystön kulttuurilavustajan **Christer Haglundin**. Hanketta on valmisteltu kolmisen vuotta. Kokonaisuuden otsikona käytetään suomalaista taidetta-sanaa. Ruotsinkielinen alaotsikko kertoo, että kysymys on suomalaisesta nykytaiteesta.

Taidetta-hankeella halutaan aktivoida maiden välistä kuvataidekeskustelua. Tukholman galleristit ovat innoissaan hankkeesta.

"Olemme jo pitkään katsel-

Mari Rantanen, joka asuu nykyisin New Yorkissa, on yksi tunnetuista suomalaisnimeistä Tukholman näyttelyssä.

Kuvataidetta Suomesta Ruotsiin

leet Suomen vilkasta institutionaalista taide-elämää, jolle vastinetta ei Ruotsissa ole", sanoo galleristi **Cilene Andrehn**. Hänen mielestään onkin hauskaa saada tilaisuus työskennellä nuoren suoma-

laisen taiteen kanssa.

Cilene Andrehnin valinta oli Mari Rantanen, joka tunnetaan värikkäänä loistavista kuviotöistään. Rantanen on kansainvälisiä nuoria taitelijoita. Hän asuu New Yorkissa.

Miljoonien tappiot Helsingin juhlaviikoille

Helsingin juhlaviikot tekee tänä vuonna miljoonatappiot. Hurjimpien arvioiden mukaan tappio voi nousta jopa neljään miljoonaan markkaan.

Esa-Pekka Salosen uudistaman festivaalin budjetti petti, kun lipputulot jäivät selvästi arvioitua pienemmiksi.

Myös juhlien markkinointi- budjetti on ylitetty.

Juhlita vastaavan säätiön hallitus kokoontuu tällä viikolla pohtimaan tilannetta.

"Kyllä tästä aiheutuu muutoksia, ilman muuta", hallituksen puheenjohtaja Arja Alho sanoo.

Linnanmäellä yli 900,000 kävijää

Linnanmäen huvipuistoon tutustui kesäkauden aikana Helsingissä yli 900,000 kävijää. Edellisvuoden kävijämäärä jäi 846,000:een. Linnanmäen toimitusjohtajan Kalle Justanderin mukaan kausi oli hyvä, ja sen aikana sekä toiminnallinen että taloudellinen tavoite ylitettiin.

Huvipuiston kausi päättyi sateisen syyskuun 3. päivän iltana Helsingin Alppilassa Kivikasvojen ulkoilmashowhun ja sen jälkeen mahtavaan ilotulitukseen.

Huvipuistossa oleviin perinneleluihin sekä suureen Pelle- ja mollaesitykseen tutustui kesän aikana yli 69,000 ihmistä.

Yleisölle Helsingin Linnanmäki avataan seuraavan keran ensi keväänä 27. huhtikuuta.

Paratiisin lapset keräsi väkeä Kanadassa

Kotimaassaan Suomessa floppiksi jäänyt **Rauni Mollbergin** elokuva *Paratiisin lapset* otettiin hyvin vastaan Montrealin elokuvajuhlilla elokuvayhteisöön vaihteessa. Kaikki kolme näytöstä olivat loppuunmyytyjä. Elokuvan näki noin 750 ihmistä.

Kanadan elokuvainstituutti järjestää marraskuussa kiertueen Mollbergin tähänastisista elokuvista. Esityssarjassa on seitsemän elokuvaa, jotka on valinnut kanadalainen elokuvatuottaja ja -kriitikko **Tom McSorley**. Sarja nähdään kahdeksassa kaupungissa.

Kaari Utrion Tuulihaukka kirjallistan johdossa

Kaari Utrion historiallinen seikkailukertomus *Tuulihaukka* johtaa Mitä Suomi lukee kotimaista kaunokirjallisuuden kirjallistaa. Koko Suomen myynnin käsittävä tilasto perustuu 21 kirjakaupan ja Kirjavälityksen myyntiin elokuvayhteisöön vaihteessa.

Toisella sijalla on **Arto Paasilinnan** romaani *Rovasti Huuskosen petomainen miespalvelija*. Kolmantena on **Anja Kaurasen** *Pelon maantiede*. Teos on noussut syksyn kirjalliseksi puheenaiheeksi.

Helvi Hämäläinen on mukana kirjallistalla kahdella romaanillaan. *Kadotettu puutarha* on sijalla neljä ja *Säädyläinen murhenäytelmä* seitsemäntenä.

Muut listalle sijoittuneet romaanit kirjoittajineen ovat: **Reino Lehtäläinen**, *Tukholman palaa*, 5; **Juice Leskinen**, *Rätkä ja roiskis suuvedellä*, 6; **Mirjami Hietala**, *Hyvä tyttö*, 8; **Matti Mäkelä**, *Kaksi vaimoa ja muita kirjoituksia*, 9; **Reijo Mäki**, *Enkelit kanssasi*, 10.

Olethan muistanut uusia tilauksesi?

Fly To Finland Like A Scandinavian.

What better way to feel connected to Scandinavia than by making connections in Scandinavia?

For Helsinki, it's via Copenhagen, Stockholm or Oslo. For Pori*, Tampere, Turku and Vaasa, it's by way of Stockholm. And of course it's all by way of SAS's world class service. As well as the extra warmth of fellow passengers who have more than destinations in common with you. For information on flights and reservations, call your travel agent or SAS at 800-221-2350.

*In cooperation with Skyways

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES